

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: finanse i rachunkowość

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Politechnika Koszalińska w Koszalinie

Data przeprowadzenia wizytacji: 18-19.11.2022 r.

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	31
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	39
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr inż. Kinga Kurowska -Wilczyńska, członek PKA
członkowie:

1. dr Ewa Kulińska-Sadłocha – członek PKA
2. dr hab. Małgorzata Porada-Rochoń – ekspert PKA
3. Adam Malicki – ekspert ds. studenckich PKA
4. Bożena Ziemniewicz – ekspert d pracodawców PKA
5. Magdalena Koziara – sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku finanse i rachunkowość studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim prowadzonym w Politechnice Koszalińskiej, została przeprowadzona w dniach 18-19 listopada 2022 r. w związku z upływem okresu, na który została przyznana poprzednia ocena pozytywna uchwałą nr 581/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 20 października 2016 r. Wizytacja odbyła się zgodnie harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej na rok akademicki 2022/2023.

Wizytacja przebiegła zgodnie z obowiązującymi procedurami i przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Członkowie zespołu oceniającego zapoznali się z raportem samooceny przesłanym przez Uczelnię przed wizytacją, jak również z dokumentami przekazywanymi w trakcie wizytacji. Przeprowadzili zaplanowane w harmonogramie spotkania (w tym z nauczycielami akademickimi, studentami, interesariuszami zewnętrznymi), a także dokonali analizy powszechnie dostępnych źródeł informacji (w tym strony internetowej Uczelni), hospitacji zajęć, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych. Ponadto oceniono stan infrastruktury jednostki, w tym biblioteki. Na początku wizytacji oraz na jej zakończenie zespół oceniający spotkał się z Władzami Uczelni oraz przekazał informacje o przebiegu wizytacji i procedurze dalszego postępowania.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i rachunkowość	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	ekonomia i finanse – 100%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 186 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych/liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	160 h/ 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	• <i>finanse i rachunkowość przedsiębiorstwa</i> • <i>finanse i rachunkowość banku i zakładu ubezpieczeń</i> • <i>finanse i rachunkowość samorządów terytorialnych</i> • <i>podatki i doradztwo podatkowe</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	130	86
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1935	1143
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	94 ECTS	94 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	104 ECTS	104 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60 ECTS	60 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Politechnika Koszalińska prowadzi kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość na studiach pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Strategia Rozwoju Uczelni do roku 2020 została przyjęta Uchwałą Senatu nr 71/2008 z dn. 17.12.2008 r. Uczelnia nie posiada aktualnej strategii rozwoju, co skutkuje brakiem możliwości oceny zgodności z nią koncepcji i celów kształcenia. Misją Politechniki Koszalińskiej jest „kształcenie społeczeństwa, prowadzenie badań naukowych, wdrażanie wyników badań do gospodarki oraz udział w życiu społecznym, zapewniające uczelni przyczynianie się do rozwoju regionu, kraju i świata, a absolwentom zdolność do wypełniania funkcji zawodowych i społecznych przez całe aktywne życie”. Przyjęta Koncepcja kształcenia jest zgodna z misją a także polityką jakości Uczelni. Na Wydziale Nauk Ekonomicznych opracowano natomiast Strategię rozwoju Wydziału Nauk Ekonomicznych na lata 2021-2025, a w jej celach strategicznych zaprojektowano m.in.: „zapewnienie wysokiej jakości kształcenia studentów, słuchaczy studiów podyplomowych i doktorantów w Szkole Doktorskiej oraz kreowanie oferty edukacyjnej WNE zgodnej z potrzebami społecznymi i gospodarczymi regionu i kraju”.

Uczelnia w sposób jednoznaczny określa koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku. Przyjęta i wdrażana koncepcja (osiągnięcie wysokiego poziomu jakości kształcenia pozwalającego absolwentom na sprostanie wymogom zmieniających się rynków pracy) oznacza wykorzystanie w procesie kształcenia wyników prowadzonych przez pracowników badań naukowych, jak również wiedzy i doświadczenia praktyków gospodarczych.

Przyjęta koncepcja i cele kształcenia zakładają, że absolwent kierunku na poziomie studiów pierwszego stopnia zdobywa gruntowną i wszechstronną wiedzę w zakresie szeroko rozumianych finansów oraz rachunkowości, dzięki czemu jest dobrze przygotowany do pełnienia ważnych funkcji w społeczeństwie. Oprócz tego, nacisk na prowadzonym kierunku, kładziony jest na kształtowanie umiejętności analizy i interpretacji zjawisk na rynku finansowym. Studia mają na celu dobre przygotowanie do pracy w branży finansowej oraz księgowej. Realizacja programu studiów pozwala na nabycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia ważnych ról w tych branżach, zarówno w regionie, kraju, jak i otoczeniu międzynarodowym.

Kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość na pierwszym stopniu odbywa się w każdym roku akademickim zwykle w ramach dwóch z czterech proponowanych przez Uczelnię specjalności, których wybór realizowany jest od semestru IV:

- *finanse i rachunkowość przedsiębiorstwa;*
- *finanse i rachunkowość banku i zakładu ubezpieczeń;*
- *finanse i rachunkowość samorządów terytorialnych;*
- *podatki i doradztwo podatkowe.*

Kierunek finanse i rachunkowość prowadzony w ramach studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim przypisany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami do dyscypliny wiodącej: ekonomia i finanse (100%). Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, a także są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie ekonomia i finanse, w której Uczelnia otrzymała w ewaluacji kategorię B+.

W tworzeniu i rozwijaniu koncepcji kształcenia Uczelnia wykorzystuje doświadczenie kadry badawczo-dydaktycznej zdobyte podczas odbytych staży, szkoleń oraz wizyt studyjnych w uczelniach zagranicznych (np. Universitat Politècnica de Catalunya UPC, Dicle University, VSB Technical University of Ostrava, Polytechnic Institute of Bragança, University of Economics (Varna), Universidade da Coruña, Burgas Free University). W opracowaniu koncepcji przyjęto także założenia wynikające z dokumentów strategicznych UE w zakresie wsparcia rozwoju kompetencji dla rynku pracy (New Skills Agenda for Europe), europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (European Qualifications Framework) oraz inicjatywy na rzecz rozwoju kompetencji informatycznych wśród pracowników spoza sektora IT (The Digital Skills and Jobs Coalition).

Obszernym źródłem danych oraz wniosków w zakresie obecnych i przyszłych kompetencji w sektorze nowoczesnych usług biznesowych były dla Uczelni wyniki najnowszego raportu Barometr Zawodów. Do zawodów deficytowych w 2022 r., w których brakuje pracowników na rynku pracy w bieżącym roku zaliczono w ramach branży finansowej dwa zawody: samodzielny księgowy oraz pracownicy ds. rachunkowości i księgowości. Ważną platformę służącą pozyskiwaniu informacji na temat specyficznych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy absolwentów kierunku finanse i rachunkowość, stanowi funkcjonujący przy Wydziale Nauk Ekonomicznych od 2014 roku Konwent, skupiający przedstawicieli przedsiębiorców i otoczenia biznesu, a wśród nich przedstawicieli organów władzy samorządu terytorialnego, instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych i twórczych, organizacji gospodarczych.

W opracowaniu koncepcji kształcenia na kierunku wzięto pod uwagę: opinie środowisk gospodarczych dotyczące oczekiwanego profilu wykształcenia absolwentów; opinię pracodawców wyrażoną w odniesieniu do zapotrzebowania na kompetencje absolwentów PK; opinie studentów i absolwentów Wydziału; doświadczenia z realizacji praktyk studenckich na Wydziale; Strategię Rozwoju Koszalina (Załącznik do Uchwały nr XXXIX/632/2021 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25.11.2021 r.); Strategię Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego (załącznik do uchwały nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 28 czerwca 2019 r.); Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego oraz strategię rozwoju nauki w Polsce (Program rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki na lata 2015-2030). Przy tworzeniu i doskonaleniu koncepcji programu studiów skorzystano także z konsultacji stowarzyszeń naukowych i zawodowych, w tym Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Koszalinie, Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także uwzględniono w nich możliwość nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelnia dla kierunku finanse i rachunkowość na studiach pierwszego stopnia określiła 39 efektów uczenia się, w tym: 15 efektów w kategorii wiedzy, 15 efektów w kategorii umiejętności oraz 9 w kategorii kompetencje społeczne (cykl kształcenia rozpoczynający się 2022/2023). Są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim kierunku.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystyką drugiego stopnia efektów uczenia się na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14 listopada 2018 r.). Nie uwzględniono w nich pełnej charakterystyki w kategorii wiedzy - kontekst, uwarunkowania i skutki (P6S_WK): zna i rozumie w części fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz pełnego opisu podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form

przedsiębiorczości (sformułowany efekt w tym obszarze FiR1_W14: zna zasady tworzenia i funkcjonowania form indywidualnej przedsiębiorczości...). Ponadto sformułowanie efektu w kategorii wiedzy FiR1_W07 (w interpretacji zjawisk i procesów zachodzących w zakresie struktur społecznych i gospodarczych opiera się na podstawach empirycznych, rozumiejąc w pełni znaczenie metod matematycznych, statystycznych i informatycznych) w części wskazuje na kategorię umiejętności. Efekty FiR1_W13 oraz FiR1_W14 zostały niepoprawnie odniesione do kategorii opisowej wiedza i głębia. Są to efekty charakterystyczne dla kategorii wiedza: kontekst, uwarunkowania i skutki (P6S_WK). W przypadku kategorii umiejętności efekty: FiR1_U10, FiR1_U11, FiR1_U12, FiR1_U13 zostały odniesione do dwóch lub trzech różnych kategorii opisowych 6. poziomu PRK (UW, UK, UU), a ich sformułowanie i zakres wskazuje na kategorię opisową umiejętności: Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym (UK). Rekomenduje się dokonanie poprawnego powiązania kierunkowych efektów uczenia się z właściwymi kategoriami opisowymi 6. poziomu PRK.

Efekt uczenia się w kategorii wiedzy FiR1_W13 (zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i zasady z zakresu własności przemysłowej i prawa autorskiego) nie jest możliwy do osiągnięcia w stopniu zaawansowanym na kierunku, mając na uwadze program studiów. Podobnie, jak efekty: FiR1_W12 (ma zaawansowaną wiedzę z zakresu zarządzania, w tym w szczególności zarządzania finansami); FiR1_W15 (zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu historii rozwoju cywilizacyjno-kulturowego, w tym ogólne zagadnienia z zakresu wiedzy humanistycznej). Niepoprawnie sformułowane (zbyt szeroko), a przez to niemożliwe w pełni do osiągnięcia są efekty FiR1_U01 (prawidłowo interpretuje procesy i zjawiska ekonomiczne, polityczne i prawne w obszarze finansów i rachunkowości, w tym ich przyczyny, przebieg i konsekwencje) oraz FiR1_U03 (prognozuje procesy i zjawiska ekonomiczne, polityczne i prawne, wykorzystując zaawansowane metody i narzędzia stosowane w finansach i rachunkowości). Przy czym efekt FiR1_U13 (swobodnie posługuje się terminologią architektury i sztuki w języku polskim i obcym (nowożytnym) jest nieadekwatny dla kierunku finanse i rachunkowości i niemożliwy do osiągnięcia w ramach tylko jednych zajęć historia architektury i sztuki prowadzonych w języku polskim.

W przypadku kategorii kompetencji społecznych nie uwzględniono w pełni kategorii opisowej: ocena – krytyczne podejście, w części: jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu. Ponadto sformułowanie efektów FiR1_K02, FiR1_K05, FiR1_K06, FiR1_K08 jest nieadekwatne dla tej kategorii – wskazuje na nabywanie umiejętności przez studenta. Efekty FiR1_K03 i FiR1_K04 zostały niewłaściwie odniesione do kategorii opisowej P6S_KO. Ich charakterystyka – odpowiednio: jest gotów do przestrzegania norm etycznych w działalności gospodarczej i wymagania tego od innych oraz jest gotów do odpowiedzialnej dbałości o dorobek i tradycje zawodu - klasyfikuje je do kategorii opisowej P6S_KR. Efekt FiR1_K09 został niepoprawnie powiązany aż z trzema kategoriami opisowymi. Rekomenduje się dostosowanie opisu efektów uczenia się do kategorii kompetencje społeczne oraz prawidłowe powiązanie z kategoriami opisowymi 6. poziomu PRK.

Z analizy matrycy kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do przedmiotów wynika, że do wszystkich kierunkowych efektów uczenia się odwołują się efekty dla zajęć ujętych w programie studiów. Jednak w wielu przypadkach wyraźnie widoczny jest brak związku między efektami kierunkowymi a zakresem tematycznym zajęć, na których mają być one osiąganymi, np. treści programowe realizowane w ramach zajęć z języka obcego mają przyczynić się do osiągnięcia takich kierunkowych efektów uczenia się, jak: FiR1_W04, FiR1_W10, FiR1_W11, FiR1_W11, FiR1_U10,

FiR1_U11, które dotyczą specjalistycznej wiedzy w zakresie finansów i rachunkowości, a zakres efektu językowego jest zgodny z poziomem 6. PRK. Z drugiej strony np. efekt w kategorii umiejętności FiR1_U08 - sporządza i analizuje sprawozdanie finansowe zgodnie z matrycą ma być osiąganym w ramach zajęć *technologie informacyjne, statystyka, statystyka-laboratorium, ekonometria, podstawy rachunkowości, finanse publiczne, finanse przedsiębiorstwa, sprawozdawczość finansowa*, przy czym ani treści programowe, ani metody dydaktyczne wielu z tych zajęć nie wskazują na możliwy wkład w realizację tego efektu. Rekomenduje się skorelowanie efektów określonych dla zajęć tylko z efektami kierunkowymi, z którymi mają związek i w których osiągnięcie mają wkład.

Niewłaściwe powiązanie efektów dla zajęć z efektami kierunkowymi potwierdza przeprowadzona analiza udostępnionego przez Uczelnię niepełnego kompletu i kart przedmiotów (sylabusów) dla analizowanego cyklu kształcenia 2022-2025. Ponadto na poziomie efektów uczenia się określonych dla zajęć, zidentyfikowano nieprawidłowości dotyczące m.in.: nieprawidłowego opisu efektów dla zajęć, nieuwzględniającego specyfiki zajęć (także przypisania do zajęć efektów kierunkowych), tzn. bez zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studentów czy konkretnych umiejętności praktycznych (np. *mikroekonomia, makroekonomia, podstawy rachunkowości, prawo, rynki finansowe, zarządzanie, psychologia*); nieprawidłowego przypisania efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć do jednej z 3 kategorii charakterystyki: wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych (w kategorii kompetencje społeczne często znajdują się efekty, których sformułowanie wskazuje na kategorię umiejętności, w kategorii umiejętności - efekty charakterystyczne dla wiedzy, a w kategorii wiedzy – efekty charakterystyczne dla umiejętności, np. *rachunkowość finansowa, finanse międzynarodowe, planowanie finansowe, polityka bilansowa, podatki i strategie podatkowe, cło i system celny*).

Kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie ekonomia i finanse, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Uwzględniają kompetencje badawcze oraz przewidują nabycie przez studenta umiejętności komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej. Jednak wskazane braki i nieprawidłowości w efektach uczenia się, w tym także nieprecyzyjne ich opisy mają wpływ na efektywność i skuteczność systemu sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganym przez studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia ma jasno określone cele i koncepcję kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, które są spójne i tworzą właściwą specyfikę ocenianego kierunku studiów. Koncepcja kształcenia została opracowana we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość są zgodne z misją Uczelni i strategią Wydziału, a także z prowadzoną polityką jakości. Jediną dyscypliną, do której przyporządkowano oceniany kierunek studiów jest ekonomia i finanse.

Efekty uczenia się, określone dla kierunku finanse i rachunkowość są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu, a także są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie ekonomia i finanse do której kierunek został przyporządkowany. W trakcie oceny stwierdzono następujące braki i niezgodności, w tym niezgodności z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji:

1. koncepcja i cele kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość, nie są zgodne z założeniami strategii Uczelni, gdyż Uczelnia nie posiada aktualnego dokumentu;
2. niepełne uwzględnienie efektów odnoszących się do następujących kategorii opisowych charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK: w kategorii wiedzy: kontekst, uwarunkowania i skutki (P6S_WK): w części fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz w pełnego opisu ...podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości); w kategorii kompetencji społecznych nie uwzględniono w pełni kategorii opisowej: ocena – krytyczne podejście, w części: jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
3. niepoprawne sformułowanie (zbyt szeroki zakres) efektów uczenia się w kategorii wiedzy i umiejętności FiR1_W13, FiR1_W12, FiR1_W15, FiR1_U01, FiR1_U03, FiR1_U13 i tym samym niemożliwych do osiągnięcia w ramach programu studiów,
4. nieprawidłowy opis efektów dla zajęć nieuwzględniający specyfiki zajęć (także przypisania do zajęć efektów kierunkowych), tzn. bez zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studentów czy konkretnych umiejętności i kompetencji społecznych na danych zajęciach, a także nieprawidłowe przypisanie efektów uczenia się dla zajęć do jednej z 3 kategorii charakterystyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się przygotowanie, przyjęcie oraz wdrożenie aktualnej strategii rozwoju Uczelni celem odniesienia do niej koncepcji i celów kształcenia.
2. Zaleca się uwzględnienie wszystkich charakterystyk drugiego stopnia w zakresie wiedzy i kompetencji społecznych określonych dla 6 poziomu PRK w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji Zaleca się uwzględnienie w opisie kierunkowych efektów uczenia się (FiR1_W13, FiR1_W12, FiR1_W15, FiR1_U01, FiR1_U03, FiR1_U13) zakresu wiedzy i umiejętności możliwego do osiągnięcia w ramach programu studiów.
3. Zaleca się określenie dla poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów specyficznych efektów uczenia się zawierających zakres przedmiotowy wiedzy do opanowania

oraz konkretne umiejętności i kompetencje społeczne możliwe do osiągnięcia przez studenta w ramach tych zajęć.

4. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku finanse i rachunkowość realizowane są w ramach 5 grup zajęć: przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe, przedmioty specjalnościowe obligatoryjne, przedmioty do wyboru, przedmioty specjalnościowe obieralne (*finanse i rachunkowość przedsiębiorstwa, finanse i rachunkowość samorządu terytorialnego, finanse i rachunkowość banków i zakładów ubezpieczeń, podatki i doradztwo podatkowe*) oraz praktyka zawodowa. Pomijając nieprawidłowości wskazane w kryterium 1, treści programowe są w zasadzie zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której kierunku został przyporządkowany. Dokonana analiza treści programowych zawartych w Programie studiów na kierunku finanse i rachunkowość, studia I-go stopnia, profil ogólnoakademicki (Koszalin 2022 r.) pozwala na stwierdzenie, że nie zawsze są one specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, dotyczy to w szczególności zajęć w ramach oferowanych specjalności, np. *finanse i rachunkowość samorządu terytorialnego (zajęcia planowanie finansowe, audyt wewnętrzny w jednostkach samorządu terytorialnego)* czy *finanse i rachunkowość banków i zakładów ubezpieczeń (rachunek kosztów, zarządzanie ryzykiem w bankach i zakładach ubezpieczeń, controlling bankowy)*. Analiza udostępnionego przez Uczelnię niepełnego kompletu kart przedmiotów ujawniła w przypadku niektórych zajęć nieaktualność polecanej literatury (uwzględniającej nieaktualny stan prawny, wiedzy czy praktyki), często występującej wraz z aktualnymi pozycjami, np. polityka bilansowa, cło i system celny, podstawy rachunkowości, rachunkowość zarządcza, analiza finansowa. Rekomenduje się przegląd i aktualizację literatury w kartach przedmiotów (sylabusach) o publikacje uwzględniające aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny, do której kierunku został przypisany, zwłaszcza w odniesieniu do zajęć, gdzie w wyniku rozwoju gospodarczego dochodzi do szybkiej zmiany stanu wiedzy.

Studia na kierunku finanse i rachunkowość realizowane są w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Studia trwają 6 semestrów, liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów określona w programie studiów wynosi 186 ECTS, a całkowity godzinowy nakład pracy studenta wynosi 4793 godziny. Studia kończą się tytułem zawodowym licencjata. Na łączną liczbę punktów ECTS składają się godziny zajęć dydaktycznych, konsultacje, praktyka zawodowa oraz samodzielna praca własna studenta. Liczba godzin na 1 ECTS jest zróżnicowana w zależności od zajęć mieści się w przedziale od 18,75 godzina (*matematyka II*) do - 30 godzin na 1 ECTS. Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, punkt ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z tymi zajęciami. Warunek ten nie jest spełniony również w przypadku zajęć *rynki finansowe* (1 ECTS = 21 godzin).

Liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz praktyki zawodowej (160 godzin) wynosi 2095 na studiach stacjonarnych oraz 1303

dla studiów niestacjonarnych, co stanowi odpowiednio 43,7% i 27,18 % całkowitego godzinowego nakładu pracy studenta. Do godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia Uczelnia wlicza również godziny konsultacji (401 godzin), które łącznie z pozostałymi godzinami oraz przypisanymi im punktami ECTS pozwalają na spełnienie warunku ponad połowy liczby punktów ECTS objętych programem studiów przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli i innych osób prowadzących zajęcia, tj. 52,07%. Zastrzeżenia budzi ponad 20% udział godzin konsultacji w godzinach dydaktycznych, który w przypadku wielu zajęć nie znajduje merytorycznego uzasadnienia. Do zajęć przypisano od 2 do nawet 30 godzin konsultacji, np. *rachunkowość finansowa-laboratorium* – 30 godzin konsultacji (wymiar zajęć dydaktycznych - 30 godzin), *analiza finansowa* oraz *rachunkowość finansowa* – po 15 godzin konsultacji (wymiar zajęć dydaktycznych - 30 godzin), *cost accounting* – 15 godzin konsultacji (wykład 15 godzin), *podstawy rachunkowości*, *podstawy finansów*, *bankowość* – 10 godzin konsultacji. Tak duży wymiar konsultacji przypisanych do zajęć nie znajduje uzasadnienia, a także jest niemożliwy do realizacji przez wszystkich studentów w ciągu semestru. Tym bardziej, że nauczyciele akademicy odbywają konsultacje w wymiarze 1-2 godziny tygodniowo. Przypisanie do zajęć godzin konsultacji w wymiarze uwzględniającym specyfikę prowadzonych zajęć oraz realne potrzeby studentów, a także możliwości realizacji konsultacji przez nauczycieli, stanowi poważne zagrożenie obniżenia wskaźnika liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia dla studiów stacjonarnych poniżej wymaganego ustawowo poziomu (tzn. co najmniej 50% ECTS objętych programem studiów).

Z analizy planu studiów wynika, że układ zajęć jest logiczny i w miarę spójny. Następuje ułożenie treści programowych od ogółu do szczegółu (tj. od wiedzy ogólnej do specjalistycznej). Zajęcia są realizowane w formie wykładów, ćwiczeń, laboratorium, konwersatorium oraz seminarium. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są właściwe dla studiów o profilu ogólnoakademickim.

W opisie programu studiów Uczelnia wykazała, że program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano 60 punkty ECTS, tj. 32,25% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Do zajęć do wyboru zalicza się: języki obce (8 ECTS), przedmioty do wyboru w ramach modułu przedmioty kształcenia ogólnego (6 ECTS), przedmioty do wyboru (4 z 17 proponowanych) – 8 ECTS, seminarium (6 ECTS), przedmioty specjalnościowe obieralne (26 ECTS), praktyka zawodowa (6 ECTS). Uczelnia spełnia tym samym wymogi w zakresie wyboru zajęć i pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

W ramach programu studiów zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie ekonomia i finanse przypisano 104 punkty ECTS, co stanowi 55,91% ogółu punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na kierunku.

W programie studiów ujęte są zajęcia z języka obcego do wyboru (angielski, niemiecki, rosyjski). W przypadku studiów stacjonarnych zajęcia prowadzone są w formie ćwiczeń w wymiarze 120 godzin, natomiast w przypadku studiów niestacjonarnych są to 84 godziny dydaktyczne. Zajęcia z języka obcego odbywają się w semestrach 1, 2, 3 i 4 i przypisane jest im 8 punktów ECTS. Ponadto w programie studiów znajduje się obligatoryjny wykład w języku angielskim *cost accounting*, któremu przypisano 2 punkty ECTS. Studenci mają możliwość wyboru wykładu w języku angielskim *futures market*, dokonując wyboru zajęć w 5 i 6 semestrze studiów oraz język obcy biznesowy. Uczelnia nie udostępniła sylabusów do zajęć język obcy. Analiza treści programowych dla języków obcych zamieszczonych w programie studiów pozwala na stwierdzenie znacznych rozbieżności między oferowanymi językami, a także treści

nieadekwatne dla kierunku finanse i rachunkowość np. dotyczące edukacji, zawodu inżyniera, osiągnięć inżynierskich oraz projektowania miast. W programie studiów (s. 4) zawarto informację, że: „Absolwent zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posiada umiejętności posługiwania się specjalistycznym językiem angielskim z zakresu szeroko rozumianych finansów, rachunkowości, bankowości, ubezpieczeń, rynków finansowych, ekonomii i zarządzania.”, która nie jest zgodna z programem studiów, zaprzecza wyborowi języka obcego przez studentów, a ponadto treści programowe nie zapewniają nabycia przez studentów wskazanych umiejętności nawet w języku angielskim. Rekomenduje się ujednolicenie treści programowych we wszystkich językach w szczególności w zakresie słownictwa adekwatnego dla kierunku studiów. Rekomenduje się zapewnienie zajęć w językach obcych również studentom wybierającym lektoraty inne niż język angielski. Rekomenduje się dostosowanie informacji w programie studiów dotyczących nabycia umiejętności językowych przez studenta do realnych możliwości oferowanych w programie.

W programie studiów przewidziano zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, jak: historia sztuki i architektury (3 ECTS), do wyboru *filozofia* lub *etyka* (2 ECTS), dodatkowo wśród zajęć do wyboru jest *logika* (razem z *socjologią*, *psychologią* i *pedagogiką* z dziedziny nauk społecznych) – 2 ECTS. Program studiów uwzględnia zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż 5.

Realizowany program studiów nie przewiduje prowadzenie zajęć z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. W roku akademickim 2022/2023 – z uwagi na wydłużony stan zagrożenia epidemicznego - w przypadku studiów stacjonarnych, część seminariów dyplomowych oraz wykłady z ochrony własności intelektualnej, geografii ekonomicznej oraz przysposobienie akademickie zaplanowano w trybie zdalnym. Do realizacji zajęć w trybie zdalnym rekomendowane jest ogólnouczelniane narzędzie do synchronicznej komunikacji audiowizualnej ze studentami – platforma MS Teams.

Podstawowymi formami zajęć są wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i seminarium dyplomowe. Wykłady mają formę informacyjną i problemową, są skupione są na efektach uczenia się w kategorii wiedzy, a ich udział w ogólnej liczbie godzin dydaktycznych wynosi 49,4% dla studiów stacjonarnych i 45,34% dla studiów niestacjonarnych. W ramach ćwiczeń i laboratoriów studenci nabywają umiejętności praktyczne, a na konwersatoriach stosuje się indywidualne i grupowe formy aktywizacji studentów rozwijające kreatywność, autonomię i motywację do samodzielnej pracy. Natomiast wiedza i umiejętności przygotowujące do prowadzenia własnych badań rozwijane są w ramach seminariów dyplomowych. Do metod kształcenia wykorzystywanych na kierunku zalicza się: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych; rozwiązywanie zadań, dyskusję w grupie, pracę własną z literaturą, pracę ze sprawozdaniem finansowym, prace projektowe, zadania ewidencyjne. Ponadto na zajęciach w laboratorium komputerowym studenci zapoznają się z oprogramowaniem finansowo-księgowym (Symfonia Finanse i Księgowość). Metody kształcenia wykorzystywane przez Uczelnię są różnorodne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, jednak nie zawsze odpowiednio dobrane do zajęć i pozwalające na osiągnięcie efektów uczenia się we wszystkich kategoriach. Dotyczy to w szczególności zajęć w formie wykładów i realizacji efektów w kategorii umiejętności (np. *kadry i płace*, *zarządzanie*, *międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej*, *cost accounting*). Rekomenduje się dobieranie metod dydaktycznych zapewniających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się we wszystkich kategoriach opisowych oraz stosownie do rodzaju i formy realizacji zajęć.

Praktyka zawodowa jest integralnym elementem programu studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zgodnie z Regulaminem praktyk obowiązującym na WNE PK, uwzględniającym Zarządzenie Nr 7/2022 Rektora PK z dnia 1 lutego 2022 r., podstawowym celem praktyki zawodowej jest nabycie umiejętności praktycznych, uzupełniających i pogłębiających wiedzę uzyskaną przez studenta w toku zajęć dydaktycznych na uczelni, a także ukształtowania postaw wobec potencjalnych pracodawców i współpracowników

Karta zajęć zawiera informacje o efektach uczenia się przewidzianych do osiągnięcia w trakcie odbywania praktyki zawodowej: 3 w obszarze wiedzy, 4 w obszarze umiejętności i 2 w obszarze kompetencji społecznych. Wpisują się one w efekty kierunkowe na przykład EP1 (zna zasady funkcjonowania jednostki gospodarczej, w której odbywa praktykę) wpisuje się w efekt kierunkowy FiR1_W03 (zna mechanizmy funkcjonowania przedsiębiorstw, rynków finansowych, banków oraz zakładów ubezpieczeń); efekt dla praktyk EP5 (posiada umiejętność posługiwania się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regułami prawa, zwłaszcza prawa finansowego, bilansowego i podatkowego) wpisuje się, a właściwie jest tożsamy z efektem kierunkowym FiR1_U04 (posługuje się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regułami prawnymi, a zwłaszcza prawa finansowego, bilansowego i podatkowego); efekt EP8 (rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz poszerzania swoich kompetencji osobistych i zawodowych) koresponduje z efektem kierunkowym FiR_K06 (potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, szczególnie w obszarze finansów i rachunkowości). Jednocześnie efekty dla praktyk zgodne są efektami przypisanymi do pozostałych zajęć – i tak wspomniany EP1 jest zgodny z efektami zaplanowanymi dla *prawa, podstaw finansów, zarządzania czy instytucji otoczenia biznesu*, EP5 – dla *rachunkowości i finansów, rachunkowości zarządczej, sprawozdawczości finansowej, czy finansów międzynarodowych*, EP8 – dla *prawa, podstaw rachunkowości, podstaw finansów, mikroekonomii, analizy finansowej i rachunkowości finansowej*.

Treści programowe określone dla praktyk obejmują między innymi zasady funkcjonowania jednostki gospodarczej, rodzaje dokumentacji księgowej stosowanej w jednostce gospodarczej, obieg dokumentacji księgowej, sprawozdawczość finansową jednostki gospodarczej, zasady tworzenia i funkcjonowania zakładowego planu kont, zasady ewidencji operacji gospodarczych, zakres obowiązków i zależność służbową w strukturach służb finansowo-księgowych, metody analizy finansowej, przepływy pieniężne w jednostce gospodarczej, politykę wynagrodzeń, programy finansowo-księgowe stosowane w jednostce gospodarczej oraz powiązania i zasady rozliczania z instytucjami finansowymi oraz instytucjami publicznoprawnymi (Urząd Skarbowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych). Tak dobrane treści programowe zapewniają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się.

Praktyka zawodowa obejmuje 160 godzin, którym przyporządkowano 6 punktów ECTS. Realizowana jest nie wcześniej niż po zakończeniu nauki w IV semestrze i nie później niż przed rozpoczęciem V semestru. W sytuacjach wyjątkowych, na podstawie pisemnego wniosku studenta, Prodziekan ds. kształcenia może wyrazić zgodę na wcześniejszą realizację praktyki, co wymaga szczegółowych ustaleń kierownika praktyk z zakładem pracy w odniesieniu do harmonogramu praktyki, skorelowanego z tokiem studiów w danym semestrze.

Z założenia miejsca odbywania praktyki zawodowej to podmioty gospodarcze i instytucje administracji publicznej, głównie przedsiębiorstwa, biura i kancelarie rachunkowe, biegłego rewidenta i doradztwa podatkowego, działy controllingu, urzędy skarbowe, organy administracji lokalnej i samorządowej, banki, biura maklerskie i inne instytucje finansowe świadczące usługi finansowo-księgowe.

W roku akademickim 2021/2022 obowiązkową praktykę zawodową na studiach pierwszego stopnia na kierunku finanse i rachunkowość odbyło 61 osób, w tym 39 studentów studiów stacjonarnych i 22 studentów studiów niestacjonarnych. Większość praktyk odbyła się w działach finansowo-księgowych w urzędach miasta i gminy, bankach, biurach podatkowych i rachunkowych oraz przedsiębiorstwach prywatnych (produkcyjnych, handlowych i usługowych).

Wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zdecydowanie zapewniają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych w kartach zajęć efektów uczenia się

W roku akademickim 2021/2022, na mocy Zarządzenia Nr 99/2020 Rektora PK z 8 grudnia 2020 r. w sprawie organizacji i realizacji praktyk studenckich w warunkach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, możliwa była realizacja praktyk w formie zdalnej, w formie projektu lub skrócenie czasu ich trwania, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach przeniesienie terminu odbycia praktyki zawodowej, z koniecznością jej uzupełnienia w innym semestrze. Przeniesienie terminu odbycia praktyki zawodowej nie wpływało na terminowość zaliczenia semestru oraz nie zwiększało długu kredytowego ECTS.

Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie dokumentów przedstawionych kierownikowi praktyk zgodnie z Wydziałowym Regulaminem Praktyk. Student zobowiązany jest sporządzić sprawozdanie z odbytej praktyki, które powinno zostać potwierdzone przez przedstawiciela podmiotu, w którym odbywała się praktyka oraz przedłożyć kartę oceny studenta, wystawioną przez pracodawcę. Karta oceny zawiera efekty uczenia się przypisane praktykom zawodowym, a ich osiągnięcie przez studenta pracodawca potwierdza złożonym na karcie podpisem.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk oraz sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są dobrane trafnie. Oceny dokonuje opiekun studenta odbywającego praktyki z ramienia podmiotu przyjmującego, zatem możliwe jest skuteczne ocenienie, w jakim stopniu osiągnięto efekty uczenia się. Ocena ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Dokonywana jest w skali obejmującej 0 – brak możliwości weryfikacji efektu kształcenia, 2 – nieosiągnięty efekt kształcenia, 3 - dostateczny, 4 – dobry, 5 - bardzo dobry, przy czym ocenę „0” oraz „2” należy uzasadnić w uwagach.

Opiekunem praktyk z ramienia Uczelni jest nauczyciel akademicki powołany na funkcję kierownika praktyk zawodowych studentów na danym kierunku studiów. O powołanie nauczyciela akademickiego wnioskuje Dziekan Wydziału do Prorektora ds. Kształcenia. Powołany kierownik praktyk podlega w zakresie wykonywanych zadań prodziekanowi ds. kształcenia, natomiast w zakresie merytorycznym konsultuje się z Pełnomocnikiem Rektora Politechniki Koszalińskiej ds. Praktyk Studenckich. Jest on odpowiedzialny za właściwą organizację i sprawowanie nadzoru nad przebiegiem praktyk zawodowych. W roku akademickim miał on pod opieką 61 studentów kierunku finanse i rachunkowość odbywających praktyki zawodowe. Opiekun praktyk prowadzi seminarium dyplomowe i jest dydaktykiem z wieloletnim stażem, zatem jego kompetencje i doświadczenie oraz liczba opiekunów praktyk w stosunku do liczby studentów odbywających praktyki, umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Również infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

W przypadku realizacji praktyk w wykorzystaniu narzędzi pracy zdalnej, co mogło mieć miejsce w czasie obostrzeń wywołanych pandemią, dobór miejsc odbywania praktyk i stosowane narzędzia były również zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiały osiągnięcie przez studentów

efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Obecnie praktyki zdalne nie mają miejsca, choć nie należy wykluczać możliwości pojawiania się praktyk z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, do której studenci są również przygotowani.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane Zasady organizacji i realizacji praktyk zawodowych studentów Politechniki Koszalińskiej, stanowiące załącznik do Zarządzenia Nr 45/2019 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 27 września 2019 r. Dokument ten w rozdziale II. (Organizacja przebiegu i warunki zaliczenia praktyki zawodowej) określa zasady powoływania osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określają zakres ich zadań i odpowiedzialności. Brak jednak kryteriów, które muszą spełniać placówki będące miejscami odbywania praktyk zawodowych oraz reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta.

Warunkiem kwalifikowania na praktykę zgodnie z kartą zajęć jest posiadanie przez studenta wiedzy na temat funkcjonowania podmiotów finansowych oraz podmiotów spoza sektora finansowego oraz na temat procesów finansowo-księgowych zachodzących w tych jednostkach, posiadanie wiedzy z zakresu organizacji działów finansowo-księgowych oraz z zakresu realizowanych w nich zadań oraz posiadanie umiejętności pracy samodzielnej i pracy w zespole. Warunki te określone są prawidłowo.

Zgodnie z powyższym dokumentem „W przypadku praktyki na kierunku o profilu praktycznym istnieje możliwość uznania praktyki za zrealizowaną, gdy student wykonuje pracę zawodową będąc studentem, pod warunkiem zgodności wykonywanej pracy z celami i programem praktyki” (część III. punkt 4.), jednakże Zarządzenie Nr 7/2022 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie zmiany zasad odbywania praktyk studenckich określonych w załączniku do Zarządzenia Rektora Politechniki Koszalińskiej Nr 45/2019 z dnia 27 września 2019 r. w sprawie organizacji i realizacji praktyk studenckich wprowadziło zmianę polegającą na wykreśleniu tego punktu.

To samo Zarządzenie stanowi, że „Kierownik praktyk prowadzi kontrolę w formie hospitacji w miejscu odbywania przez studenta praktyki zawodowej i/lub kontaktu telefonicznego/e-mail z zakładowym opiekunem praktyk zawodowych. Dokumentem potwierdzającym hospitację jest karta hospitacji praktyk zawodowych [...]. Karty hospitacji praktyk przechowywane są u kierownika praktyk, a wnioski z hospitacji praktyk zamieszczane zostają w sprawozdaniu kierownika praktyk.” Pytania zawarte w karcie hospitacji odnoszą się do kwestii dotyczących studenta, jak zgłoszenie się do zakładu pracy w ustalonym terminie, zapoznanie się ze swoim stanowiskiem pracy, zakresem swoich obowiązków i kompetencji, z przepisami obowiązującymi pracowników, zapoznanie się ze stanowiskiem pracy, zakresem obowiązków i z przepisami obowiązującymi pracowników, trudności w realizacji celów praktyki zawodowej zawartych w harmonogramie przebiegu praktyk, samodzielności studentów w zdobywaniu doświadczeń w wykonywaniu obowiązków zawodowych, radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywaniu realnych problemów zawodowych, umiejętności dokonywania samooceny, dostrzegania własnych błędów i ich eliminowania i naprawiania, motywacji do pracy i dyscypliny pracy studenta.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się nie są sprecyzowane, natomiast można je w przybliżeniu określić na podstawie ogólnych zapisów w umowie o współpracy i porozumieniu dotyczących organizacji i realizacji praktyki zawodowej studentów Politechniki Koszalińskiej. Zakład pracy zobowiązuje się w nich między innymi do zapoznania studenta z zakładowym regulaminem pracy, z przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej, sprawowania nadzoru nad właściwą realizacją przez studenta

przedsięwzięć wyszczególnionych w harmonogramie przebiegu praktyki oraz umożliwienia studentowi korzystania z biblioteki zakładowej oraz zakładowych urządzeń socjalnych i kulturalnych.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a na stronie internetowej dostępny jest „Wykaz umów z podmiotami gospodarczymi, w których realizowane mogą być praktyki studentów Politechniki Koszalińskiej” zawierający 76 pozycji, przy czym 20 z nich jest dedykowanych bezpośrednio kierunkowi finanse i rachunkowość. Student może również samodzielnie wybrać i wskazać przedsiębiorstwo/organizację, w której zamierza realizować praktykę, przy czym kierownik praktyki tę propozycję akceptuje lub odrzuca, w zależności od tego, czy wskazane miejsce gwarantuje osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Brak jednak kryteriów, pozwalających na jednoznaczne podejmowanie takich decyzji. Rekomenduje się sformułowanie z góry określonych i formalnie przyjętych kryteriów jakościowych, na podstawie których następować powinno akceptowanie lub odrzucenie zgłoszonego przez studenta miejsca odbywania praktyk.

Praktyki zawodowe są zajęciami obowiązkowymi ujętymi w programie studiów, podlegają więc ocenie w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Cele i zasady odbywania praktyk, jak również weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się stanowią przedmiot okresowej oceny Rady Programowej właściwej dla danego kierunku studiów. Ewaluacja praktyk dokonywana jest przez studentów w ankiecie oceny studenckiej praktyki zawodowej. Oceniają oni w skali od 1 (bardzo nisko) do 5 (bardzo wysoko) poziom satysfakcji z odbytej praktyki zawodowej, organizację i efektywność wykorzystania czasu, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne nabyte podczas praktyki, swoje przygotowanie teoretyczne do realizacji zadań praktycznych. Praktykę oceniają także pod kątem rozwinięcia swoich kompetencji w zakresie samodzielności i odpowiedzialności, organizacji pracy własnej, radzenia sobie ze stresem, umiejętności pracy w zespole, umiejętności skutecznego komunikowania się, wykorzystania narzędzi i oprogramowania komputerowego oraz poznania zasad funkcjonowania instytucji, w której została odbyta praktyka. Wyniki ankiet studenckich omówione są w sprawozdaniu z praktyk.

Pracodawcy wypełniają kwestionariusz w sprawie badania opinii pracodawców regionu Pomorza Środkowego na temat zapotrzebowania rynku pracy na kompetencje absolwentów Politechniki Koszalińskiej. Kwestionariusz obejmuje 15 rozbudowanych pytań o powody zatrudniania absolwentów Politechniki Koszalińskiej w ich przedsiębiorstwie/instytucji, wskazanie absolwentami jakich kierunków są najbardziej zainteresowani, powody niezatrudniania absolwentów, kryteria rekrutacji nowych pracowników, sposoby pozyskiwania pracowników/absolwentów uczelni wyższych, o wskazanie umiejętności, kwalifikacji, kompetencji, na które należałoby zwrócić uwagę podczas kształcenia studentów na Politechnice Koszalińskiej, wskazanie rodzajów stanowisk, na jakie planowane jest zatrudnienie osób z wyższym wykształceniem w poszczególnych podmiotach oraz wskazanie obszarów współpracy, jakimi zainteresowany jest podmiot. Taka tematyka ankiety zapewnia pozyskanie materiałów do dalszych prac mających na celu doskonalenie programu studiów i sposobów jego realizacji.

Zajęcia dydaktyczne na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku, natomiast na studiach niestacjonarnych realizowane są w piątek (od godz. 15.00), sobotę i niedzielę, a w ciągu semestru planuje się 8 tygodni zjazdowych. Dodatkowo w terminie sesji egzaminacyjnej odbywają się 2 zjazdy w sesji podstawowej i 2 zjazdy w sesji poprawkowej. Harmonogram i plany zajęć opiniowane są przez Radę Studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej. Nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS jest w zasadzie równomiernie rozłożony we wszystkich semestrach, co pozwala na równomierne obciążenie studentów pracą. Organizacja procesu nauczania umożliwia

efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Studenci podczas spotkania zwracali uwagę na dwa problemy z organizacją procesu kształcenia. Pierwszy to krótkie przerwy zaplanowane między zajęciami, które nie pozwalają często na przemieszczenie się studentów i nauczycieli między salami w odpowiednim czasie. Drugi to zbyt wczesna godzina (godz. 15.00) rozpoczęcia zajęć dla studentów studiów niestacjonarnych w piątek, który jest dniem roboczym. Rekomenduje się uwzględnienie w planie zajęć przerw pozwalających na swobodne przemieszczenie się studentów i nauczycieli między salami dydaktycznymi, a w przypadku studiów niestacjonarnych dostosowanie godzin zajęć rozpoczynających się w piątki zajęć do realnych możliwości uczestnictwa w nich pracujących studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i metodykę badań w dyscyplinie ekonomia i finanse, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Harmonogram realizacji programu studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, przypisanych do zajęć lub grup zajęć, pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody kształcenia są zróżnicowane i umożliwiają dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych oraz indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Udział w programie kształcenia zajęć do wyboru jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Program studiów obejmuje zajęcia z języka obcego i zajęcia do wyboru w języku angielskim. Organizacja procesu nauczania pozwala na efektywne wykorzystanie czasu na nauczanie oraz uczenie się i weryfikację efektów uczenia się.

Praktyka zawodowa w przypadku studiów pierwszego stopnia kierunku finanse i rachunkowość o profilu ogólnoakademickim stanowi integralną część programu studiów. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Efekty uczenia przewidziane dla praktyk zgodne są z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć, a treści programowe, wymiar praktyki, przyporządkowana liczba punktów ECTS oraz umiejscowienie w planie studiów zapewniają ich osiągnięcie przez studentów. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów, sposób dokumentowania przebiegu praktyk, opiekunowie praktyk, ich kompetencje i doświadczenie oraz ich liczba, umożliwiają sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu uczenia się i umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Brak sformułowanych i formalnie przyjętych kryteriów jakościowych, które spełniać powinny podmioty przyjmujące studentów. Prowadzone są i odpowiednio dokumentowane hospitacje praktyk. Program praktyki jego realizacja podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, a jej wyniki służą dalszemu ich doskonaleniu.

Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące braki i nieprawidłowości zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. brak kompletu kart przedmiotów dla programu studiów i nieuzupełnienie brakujących informacji przez Uczelnię podczas wizytacji znacznie utrudnia kompleksową ocenę programu studiów na kierunku;
2. treści dla zajęć w ramach oferowanych specjalności nie uwzględniają specyfiki podmiotów, np. finanse i rachunkowość samorządu terytorialnego (zajęcia planowanie finansowe, audyt wewnętrzny w jednostkach samorządu terytorialnego) czy finanse i rachunkowość banków i zakładów ubezpieczeń (rachunek kosztów, zarządzanie ryzykiem w bankach i zakładach ubezpieczeń, controlling bankowy);
3. bardzo wysoki, nieposiadający merytorycznego uzasadnienia, wymiar godzin konsultacji przypisany do wielu zajęć w programie studiów;
4. niewłaściwe przypisanie punktów ECTS do zajęć, wykraczające poza przedział 1 ECTS = 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie kart przedmiotów (sylabusów) do wszystkich zajęć w programie studiów.
2. Zaleca się uwzględnienie w treściach programowych zajęć w ramach specjalności specyfiki podmiotów, których dotyczą (banki, ubezpieczalnie, jednostki samorządu terytorialnego).
3. Zaleca się usunięcie nieprawidłowości związanej ze zbyt wysokim, nieposiadającym merytorycznego uzasadnienia, wymiarem godzin konsultacji przypisanych do zajęć w programie
4. Zaleca się korektę błędnie przypisanych punktów ECTS do przedmiotów zgodnie z art. 67.1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478).
5. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia odbywa się zgodnie z zasadami rekrutacji określonymi na kolejny rok akademicki uchwałami Senatu Politechniki Koszalińskiej. Zawierają one terminy rekrutacji, wymagane dokumenty, wymagania stawiane kandydatom oraz kryteria kwalifikacji. Zgodnie z zapisami uchwały dotyczącej rekrutacji w roku akademickim 2022/2023 postępowanie kwalifikacyjne na studia pierwszego stopnia odbywa się na podstawie konkursu świadectw maturalnych. O przyjęciu na studia decyduje pozycja na liście rankingowej. Listę rankingową dla kierunku finanse i rachunkowość tworzy się na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych na egzaminie maturalnym, które są wyliczane jako średnia ważona za preferowane przedmioty maturalne, tj.: język polski, język obcy nowożytny, matematyka, geografia,

historia oraz wiedza o społeczeństwie. Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego w liczbie nieprzekraczającej 30% planowanej liczby przyjęć na kierunek, przyjmowani są laureaci i finaliści olimpiad wskazanych w uchwale Senatu PK Nr 26/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r. Cudzoziemcy mogą ubiegać się o przyjęcie na studia pod warunkiem dostarczenia dokumentów spełniających wymagania ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Postępowanie rekrutacyjne na kierunki studiów prowadzone jest przeprowadzane za pomocą platformy internetowej – Internetowa Rekrutacja Kandydatów (IRK).

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, selektywne i bezstronne. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku, a także umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla kierunku finanse i rachunkowość na studiach pierwszego stopnia. Zasady rekrutacyjne nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów została zatwierdzona Uchwałą Senatu Politechniki Koszalińskiej Nr 48/2019 z dnia 25 września 2019 roku [w](#) sprawie sposobu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym. Procedura jest zgodna z uregulowaniami zewnętrznymi w tym zakresie i zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Procedura nie miała dotychczas zastosowania z uwagi na brak kandydatów wnioskujących do Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej o jej wszczęcie.

Zgodnie z Regulaminem studiów, w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia w ramach przenosin z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, studentowi zalicza się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na kierunku finanse i rachunkowość prowadzonym w Politechnice Koszalińskiej. Warunkiem zaliczenia jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów uczenia się, odpowiadających zajęciom i praktykom określonym w programie studiów na kierunku. Opisana procedura w tym zakresie zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów na kierunku.

Zasady i procedury dyplomowania określone zostały w Regulaminie studiów, a szczegółowo w Zarządzeniu Rektora nr 46/2022 z dnia 9 czerwca 2022 roku w sprawie procesu dyplomowania oraz składnia i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwizacji Prac Dyplomowych (APD). Na poziomie wydziału opracowane zostały również wytyczne dotyczące procesu dyplomowania na Wydziale Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej, w którym określono zasady przygotowania prac dyplomowych, przebieg procesu dyplomowania i egzaminu dyplomowego, a także zawarto charakterystykę osób uprawnionych do kierowania pracami dyplomowymi. Warunkiem ukończenia studiów na kierunku jest złożenie pracy dyplomowej – licencjackiej. Zgodnie z programem studiów, studenci uczestniczą w *seminariach dyplomowych*, które realizowane są w wymiarze 60 godzin w przypadku studiów stacjonarnych i 32 godzin w przypadku studiów niestacjonarnych, któremu przypisano 16 ECTS. Dodatkowo w programie studiów przypisano 4 ECTS do obrony pracy licencjackiej. Dopuszczenie do egzaminu dyplomowego zgodnie z regulaminem studiów (§ 28

regulaminu) wymaga bowiem uzyskania odpowiedniej liczby punktów ECTS, wynikających z harmonogramu studiów i programu studiów dla danego kierunku i poziomu studiów. Zatem przypisanie ECTS do obrony pracy dyplomowej i wliczenie ich do łącznej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie jest niepoprawne. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Dopuszczają także możliwość przygotowania pracy dyplomowej pod kierunkiem innego opiekuna niż nauczyciel prowadzący seminarium.

Przyjęta w regulaminie studiów skala ocen stosowana na Uczelni przewiduje oceny od niedostatecznej (2,0) do oceny bardzo dobrej (5,0), także zajęcia kończące się bez oceny (zał, nzał) wraz z opisem kryteriów uzyskania oceny odnoszących się do poziomu osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ostateczny wynik ze studiów (stanowiący sumę średniej ze studiów z wagą 0,7, średnią ocen z pracy dyplomowej z wagą 0,2 oraz średnią z egzaminu dyplomowego z wagą 0,1) pozwala na wpisanie do dyplomu w przypadku otrzymania sumy do 3,49 – dostateczny; od 3,50-3,89 – dość dobry; od 3,90 – 4,29 – dobry; od 4,30-4,69 – bardzo dobry; powyżej 4,7 – celujący. Przyjęty przez Uczelnię sposób wyrażania ostatecznego wyniku ze studiów odbiega od przyjętych przez wiele uczelni standardowych rozwiązań w tym zakresie, co utrudnia porównywalność ostatecznego wyniku ze studiów na dyplomie absolwenta Politechniki Koszalińskiej z wynikiem ze studiów na dyplomie absolwentów innych uczelni, zapewniając absolwentom Politechniki Koszalińskiej wyższe oceny (np. wynik celujący, jeżeli jest uwzględniany, to przeznaczony jest zwykle dla studentów wybitnych). Rekomenduje się podjęcie działań w celu zapewnienia porównywalności wyniku ze studiów na dyplomie absolwentów kierunku finanse i rachunkowość Politechniki Koszalińskiej z absolwentami innych uczelni

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na wszystkich etapach kształcenia, tj. w ramach zaliczeń i egzaminów z poszczególnych zajęć, podczas *seminarium dyplomowego* i przygotowania pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego. Zaliczenie zajęć może się odbywać w drodze egzaminu, zaliczenia na ocenę oraz zaliczenia bez oceny. Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są zawarte w Regulaminie studiów. Procedury weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zawarte zostały również w opisie obowiązującego na Wydziale Nauk Ekonomicznych Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w uczeniu się umożliwiają równie traktowanie studentów, w tym adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla poszczególnych zajęć szczegółowo opisane są w kartach dla zajęć (sylabusach). Weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia, który ma obowiązek przedstawić studentom na pierwszych zajęć efekty uczenia się, metody weryfikacji oraz zasady oceniania. Prace, na podstawie których dokonywana jest ocena stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (m.in.: testy, prace pisemne, zadania, projekty, referaty, prezentacje, dzienniki praktyk, prace dyplomowe) podlegają archiwizacji zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 6/2015 z dnia 15 stycznia 2015 roku w sprawie zasad gromadzenia i przechowywania dokumentacji dydaktycznej stanowiącej

potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych dla określonych zajęć realizowanych w jednostkach uczelni.

W trakcie analizy udostępnionego przez Uczelnię niepełnego kompletu kart przedmiotów (sylabusów) zwrócono uwagę, że nie dla wszystkich zajęć wskazana jest konkretna metoda weryfikacji efektów uczenia się, czasami jest bardzo ogólne stwierdzenie typu praca pisemna, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny (np. *geografia ekonomiczna, matematyka, sprawozdawczość finansowa*). Rekomenduje się doprecyzowanie w kartach przedmiotów metod weryfikacji efektów uczenia się.

Tematyka prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych była zgodna z kartami opisu zajęć, ale zdarzało się, że obejmowała niewielki zakres treści programowych. Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się nie zawsze były odpowiednio zastosowane, skupiały się na weryfikacji treści programowych i realizowanych w ramach zajęć zadaniach, np. w ramach zajęć analiza finansowa - laboratorium, każdy element analizy finansowej weryfikowany był odrębnie, a analiza dotyczyła tylko jednego elementu sprawozdania finansowego bilansu (pominięto rachunek zysków i strat, przepływy pieniężne, czy zmiany w kapitale własnym). Zastosowana metoda nie pozwoliła na weryfikację, czy student potrafi dokonać oceny sytuacji finansowej podmiotu na podstawie analizy finansowej (czy analizy finansowej podmiotu na podstawie sprawozdania finansowego), czyli typowego efektu uczenia się dla *zajęć analiza finansowa czy analiza ekonomiczna*. Zidentyfikowano również niezasadność ocen (zawyżanie), a także brak informacji zwrotnej na ocenianych pracach.

Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku osadzona jest w dyscyplinie ekonomia i finanse, dominują zagadnienia związane z analizą ekonomiczną. Z prac dyplomowych, egzaminu dyplomowego oraz na dyplomie dominują oceny bardzo dobre, dobre plus, sporadycznie dostateczne i dostateczny plus. Tematyka prac jest zgodna z efektami uczenia się dla ocenianego kierunku. Zidentyfikowano nieprawidłowości w zakresie formułowania tematu, celu badawczego, charakterystyki metod badawczych, błędy językowe, edycyjne, a także bardzo istotne błędy merytoryczne. Wśród ocenianych prac znalazły się prace niespełniające wymogów stawianych pracom dyplomowym, które nie powinny zostać przyjęte przez promotora oraz uzyskać pozytywnej oceny recenzenta. W pracach wykorzystywana była nierzadko nieaktualna literatura czy akty prawne, a także w szerokim zakresie źródła internetowe, w tym o charakterze poradnikowym. W pracach stwierdzono brak krytycznej oceny treści wynikających ze źródeł, prawidłowej syntezy, logicznej argumentacji i interpretacji wyników oraz poprawnego i ścisłego wyciągania wniosków. Stwierdzono zawyżanie ocen zarówno przez promotora, jak i recenzenta pracy. W recenzjach sporadycznie podnoszone są kwestie braków oraz błędów występujących w pracach. Nie odzwierciedlają tym samym rzeczywistej wartości merytorycznej prac dyplomowych i nie wyrażają one w dostatecznym stopniu osiągnięcia efektów uczenia się.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość, pierwszego stopnia są bardzo aktywni w ramach koła naukowego (SKN Finansów POLTECH). Biorą udział i kwalifikują się do konkursów ogólnopolskich (BANKRISK, CFA Institute Research Challenge). Aktywnie biorą udział w konferencjach i seminariach naukowych, są również uczestnikami organizowanych przez Wydział Nauk Ekonomicznych cyklicznych debat oksfordzkich. Studenci 3 roku są angażowani do współpracy w ramach badań naukowych (np. z zespołem badawczym z Katedry Finansów w realizacji badań ankietowych w ramach projektu pt. Finansowe aspekty funkcjonowania gospodarstw domowych Pomorza Środkowego). W 2018 roku absolwentka kierunku opublikowała artykuł we współautorstwie z pracownikiem naukowo-dydaktycznym (Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu).

autorami i współautorami licznych publikacji (w latach 2018-2022 opublikowali 18 artykułów naukowych) oraz referatów o tematyce właściwej dla kierunku studiów, wygłoszonych na konferencjach naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalnie przyjęte zasady przyjęcia kandydatów na studia, warunki i procedury uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Zostały opracowane zasady i procedury dyplomowania, a także zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia. Problemem jest stosowanie zasad i przestrzeganie procedur w tym zakresie. Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące zastrzeżenia dotyczące prac dyplomowych oraz weryfikacji efektów uczenia się, zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. zidentyfikowany niepoprawny dobór metod i form weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć, niepozwalający na weryfikację opanowania wiedzy, umiejętności praktycznych, czy nabycia kompetencji społecznych;
2. liczne uchybienia związane z realizacją prac dyplomowych zarówno merytoryczne, jak i formalne, w tym prace niespełniające wymogów stawianym pracom dyplomowym;
3. zawyżanie ocen prac dyplomowych przez promotorów i recenzentów oraz wystawianie ocen nienależycie uzasadnionych;
4. niepoprawne przypisanie punktów ECTS do obrony pracy licencjackiej i wliczenie ich do łącznej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie właściwego doboru i stosowania przez nauczycieli metod oraz form weryfikacji efektów uczenia się umożliwiających ocenę stopnia ich osiągnięcia (opanowania treści programowych, umiejętności praktycznych czy nabycia kompetencji społecznych).
2. Zaleca się podjęcie działań zapewniających podniesienie poziomu merytorycznego prac dyplomowych.
3. Zaleca się wdrożenie systemu oceny prac dyplomowych zapewniającego rzetelność i porównywalność ocen, eliminującego przypadki zawyżania ocen prac dyplomowych lub braku uzasadnienia ocen.

4. Zaleca się naprawę błędu polegającego na przypisaniu punktów ECTS do obrony pracy licencjackiej i wliczeniu ich do łącznej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie.
5. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań pro jakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość na pierwszym stopniu prowadzi 34 nauczycieli akademickich. Strukturę obsady kadrowej stanowi: 1 profesor zwyczajny, 1 doktor habilitowany, 26 doktorów oraz 6 magistrów. Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na pierwszym stopniu przeważają osoby z dorobkiem w dyscyplinie ekonomia i finanse. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Dorobek naukowy kadry (wskazanej w dokumentacji) prowadzącej zajęcia oraz kompetencje dydaktyczne są różnorodne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Dobrą praktyką jest nie powierzanie prowadzenia wykładów nauczycielom z tytułem zawodowym magistra. Prowadzenie wykładu z zajęć *sociologia* zostało powierzone nauczycielowi ze stopniem doktora, nie legitymującym się aktualnym dorobkiem naukowym w dyscyplinie, z którą związane są zajęcia. Rekomenduje się powierzanie zajęć osobom legitymującym się dorobkiem naukowym w dyscyplinie, z którą związane są zajęcia.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Uczelnia nie przekazała kompletu sylabusów zajęć dla nieuruchomionych specjalności, dlatego rekomenduje się uzupełnienie obsady kadry i treści programowych dla wszystkich specjalności.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy, doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne.

Nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, czego dowodem są prowadzone na bieżąco szkolenia a realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana przez przełożonych i oceniana przez studentów. W przypadku oceny dokonywanej przez studentów są to ankiety studenckie dokonywane po zakończeniu każdego semestru natomiast oceny dokonywane przez nauczycieli akademickich odbywają w formie oceny okresowej oraz hospitacji zajęć.

Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Zasady i sposób ustalania kryteriów oceny nauczycieli w Politechnice Koszalińskiej opisane są procedurą, dla której podstawę prawną stanowią regulacje zewnętrzne, tj.: Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.) oraz regulacje wewnętrzne: Statut Politechniki Koszalińskiej oraz Zarządzenie Nr 38/2020 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia Zasad Okresowej Oceny Nauczyciela Akademickiego. Wyniki

okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (nauczyciele akademicki zostali przeszkoleni w zakresie wykorzystywania platformy MS Teams, wspomagającej nauczanie na odległość) zapewnione jest właściwie wsparcie techniczne, jak również monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową czego przykładem jest m.in. realizacja przez pracowników projektu „Uczelnie Szkołom – o finansach z NBP” – edycja II.

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość na pierwszym stopniu organizuje i uczestniczy w konferencjach krajowych i zagranicznych w tym m.in. 09-10.12.2021 – XVII Konferencja Naukowa Forum Wspierania Przedsiębiorczości Mikrofirma2021, on-line; 18-19.11.2021 – Konferencja Naukowa nt. Inteligentny rozwój regionu – idea a rzeczywistość, Mielno; 09.06.2022 – Konferencja naukowa z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego nt. Inteligentny rozwój Pomorza Środkowego - innowacyjne podejście do kreowania przewagi konkurencyjnej regionu, Koszalin; 28.06.2022 – Konferencja z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego nt. Inteligentny rozwój Pomorza Środkowego - innowacyjne podejście do kreowania przewagi konkurencyjnej regionu, Słupsk; 14-16.09.2022 – Międzynarodowa konferencja naukowa nt. Współpraca i doświadczenia nauki we wspieraniu polityk na rzecz rozwoju obszarów wiejskich – ERDN 2002 – 2022: patrzymy w przyszłość!, Konferencja Naukowa z okazji Jubileuszu 30-lecia Wydziału Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej oraz 20-lecia Europejskiej Sieci Rozwoju Obszarów Wiejskich – European Rural Development Network, Koszalin-Mielno.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość na pierwszym stopniu realizują również granty i projekty międzynarodowe, m. in.: NAWA „Granty interwencyjne”: Building resilient event sector in times of uncertainty – projekt realizowany we współpracy międzynarodowej. PPN/GIN/2020/1/00029. Okres realizacji: 02.2021 – 08.2021; Research Council of Norway: Food Lessons: Norwegian Culinary and Cultural-Natural Heritage as a Resource in Developing “Food Nation Norway 2030”, (Kierownik Projektu: H. Maristuen Western Norway University of Applied Sciences) – projekt międzynarodowy. Okres realizacji: 2021-2023; Swedish Institute Baltic Sea Cooperation, edycja 2021: Building Resilience for Food Event & Festival Entrepreneurs in the South Baltic Region. Okres realizacji: 2021-2023. Program UE: Resilient, inclusive, healthy and green rural, coastal and urban communities (HORIZON-CL6-2021-COMMUNITIES-01), tytuł projektu: Giving Rural Actors Novel data and re-Useable tools to Lead public Action in Rural areas, czas realizacji: 01/10/2022 – 30/09/2026.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia.

W ramach projektów realizowanych na Uczelni kadra ma możliwość uczestniczenia w certyfikowanych kursach i szkoleniach podnoszących ich kompetencje dydaktyczne. W latach 2018-2022 zrealizowano na Wydziale pracownicy uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach: Kurs Business English, Wizualizacja i prezentacja – graficzne przedstawienie danych; Nowoczesne metody i techniki nauczania: Autoprezentacja biznesowa i wystąpienia publiczne i Coachingowy styl zarządzania.

Polityka kadrowa prowadzona jest w oparciu o zapisy Statutu Politechniki Koszalińskiej. Jej głównym celem jest rozwój naukowy oraz wspieranie rozwijania kompetencji dydaktycznych pracowników Wydziału, co służy utrzymaniu wysokiej jakości kształcenia. Polityka kadrowa Uczelni oparta jest na systemie zatrudnienia i premiowania nauczycieli akademickich za aktywność badawczą, dydaktyczną i organizacyjną, co przyczynia się do stabilności tej kadry i motywuje ją do autorozwoju. Pracownicy co roku są doceniani za swoje osiągnięcia poprzez otrzymanie nagrody Rektora. Nagrody Rektora są przyznawane za działalność badawczą, dydaktyczną i organizacyjną, mogą mieć charakter indywidualny lub zespołowy.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Potwierdzeniem powyższego jest wprowadzony przez Uczelnię Regulamin przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji w Politechnice Koszalińskiej⁴⁸ (Załącznik do Zarządzenia Nr 25/2021 Rektora Politechniki Koszalińskiej z dnia 25 marca 2021 r.⁴⁹). Władze Uczelni podejmują również intensywne starania o zagwarantowanie pracownikom warunków równouprawnienia i przeciwdziałania dyskryminacji z jakiegokolwiek powodu w miejscu pracy, czego dowodem jest opracowany Plan Równości Płci dla Politechniki Koszalińskiej, który ma na celu zapobiegać wszelkim przejawom przemocy i zwalczania ewentualnych stereotypów, uprzedzeń, przede wszystkim na tle płciowym. Dokument został przyjęty Uchwałą Senatu PK nr 106/2022.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie pod względem takich elementów, jak: działalność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna oraz umiędzynarodowienie. Ocena ta uwzględnia opinie studentów, a jej wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarzają warunki stymulujące kadrę do rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na infrastrukturę dydaktyczną Wydziału Nauk Ekonomicznych składa się sześciokondygnacyjny budynek o łącznej powierzchni około 6000 m², oddany do użytkowania w 1996 roku. Budynek jest wyposażony w nowoczesną i kompleksową bazę dydaktyczną. W budynku są 23 sale dydaktyczne, w tym: 19 sal dydaktycznych (6 sal wykładowych i 13 sal ćwiczeniowych) oraz 4 sale laboratoryjne. W salach wykładowych znajdują się rzutniki multimedialne, ekrany oraz dostęp do Internetu, co umożliwia prowadzenie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem nowoczesnych technik prezentacji. Na wyposażenie techniczne składają się: projektory ciekłokrystaliczne, panele ciekłokrystaliczne, zestawy komputerowe oraz przewoźne komputery wraz z oprogramowaniem oraz oprzyrządowaniem. Aulę, salę 20A oraz laboratoria komputerowe charakteryzuje pełne wyposażenie audiowizualne. W budynku znajdują się również sala specjalistyczne, z których korzystają studenci kierunku finanse i rachunkowość: Pracownia Kompetencji Miękkich oraz Laboratorium Finansowo - Giełdowe.

Nauczyciele akademicki i studenci kierunku finanse i rachunkowość podczas zajęć wykorzystują programy z pakietu Office 365 (Word, Excel, PowerPoint i OneNote, a teraz także Microsoft Teams). Mogą oni korzystać z bezpłatnej wersji z pakietu Office 365 Education, zawierającego wszystkie wymienione programy oraz komunikator Microsoft Teams). Posiadana przez Politechnikę Koszalińską licencja uprawnia do instalowania oprogramowania na komputerach służbowych i prywatnych. Studenci mogą dodatkowo wykorzystywać do celów dydaktycznych i naukowych bezpłatny program LibreOffice. Wśród wykorzystywanych pakietów oprogramowań znajdują się: Symfonia Finanse i Rachunkowość 2022.1, Statistica i OPTIMA Comarch, na które Politechnika Koszalińska ma licencje, bezpłatne oprogramowanie GRETl, dostępne generatory wniosków/projektów/grantów oraz dodatki i aplikacje chmurowe.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlagające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Wyposażenie sal dydaktycznych jest zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej oraz umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Rada Studentów oraz studenci kół naukowych mają zabezpieczony dostęp do sal i sprzętu komputerowego.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Zapewnione jest dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, czego dowodem jest brak barier architektonicznych na terenie całego kampusu. Na Wydziale Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej powołany został Koordynator do spraw Osób Niepełnosprawnych. Zadaniem koordynatora jest wspieranie studentów z niepełnosprawnościami w sprawach bezpośrednio związanych z kształceniem na Wydziale i ułatwieniach związanych z procesem kształcenia. W latach 2018-2022 budynek Wydziału Nauk Ekonomicznych wyposażono m.in. krzesła ewakuacyjne zamontowane na każdym piętrze budynku przy każdej windzie, wyposażono Wydział w Strefę Ciszy, w której wyposażenie i układ pozwala na relaks osobom z niepełnosprawnościami np. w przypadku osób z zespołem Aspergera, sala obron Wydziału wyposażona została z pętlę indukcyjną.

Na infrastrukturę biblioteczną Uczelni składa się czytelnia ogólna i wypożyczalnia, dwie czytelnie wydziałowe. Uczelnia dysponuje Biblioteką Cyfrową Politechniki Koszalińskiej która liczy 1385 zdigitalizowanych jednostek.

Na zbiory biblioteczne w formie tradycyjnej składają się wydawnictwa zwarte (140802 vol.), czasopisma (21032 vol.), zbiory specjalne (38514 vol.). Zbiory biblioteczne odpowiadają potrzebom kierunku finanse i rachunkowość. Zbiory w formie elektronicznej udostępniane przez: Wirtualną Bibliotekę Nauki (dostęp do czasopism elektronicznych: Elsevier, Springer, Wiley, baz tematycznych EBSCO, Web of Knowledge, Scopus oraz czasopism Nature i Science), licencje na dostęp online do internetowej wypożyczalni IBUKLIBRA oraz przez System Informacji Prawnej LEGALIS Wydawnictwa C.H.Beck. Przez Bibliotekę Cyfrową udostępniane są również zbiory w ramach projektu Biblioteki Narodowej – Academica, która jest cyfrową wypożyczalnią międzybiblioteczną książek i czasopism naukowych (3 500 000 dokumentów). Biblioteka zajmuje się ponadto organizacją dostępów testowych do naukowych baz on-line książek i czasopism, m.in. EBSCO-książki, Wiley-książki, Emerald-eBook, czasopism AIP/APS, JSTOR, PROQUEST ONE ACADEMIC, Taylor a. Francis, MLA International Bibliography with Full Text, Access Engineering, Access Science, Bloomsbury Collections, Drama, Linguistics, Literary Studies, Philosophy), Sage Business Cases, Bloomsbury Food Library , Bloomsbury Law online, Britannica Digital Learning, ebook Harvard Business Publishing Collection, MIT Direct press, PNAS , The Geological Society of London GSL, AMERICAN SOCIETY FOR MICROBIOLOGY, The Geological Society of London GSL, THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS, SPIE, the Royal Society, JSTOR, Project MUSE Premium Collection.

Spółeczność akademicka ma możliwość korzystania z wypożyczeń międzybibliotecznych. Biblioteka gromadzi zbiory i tworzy warsztat informacyjny, zgodny z kierunkami kształcenia i potrzebami badań naukowych jednostek organizacyjnych. Dokonywana jest kontrola realizacji potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny ekonomia i finanse, do której przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Czytelnia wyposażona jest w infrastrukturę niezbędną do korzystania z zasobów w formie tradycyjnej oraz w formie elektronicznej. W czytelni znajduje się 35 miejsc czytelniczych, użytkownicy mogą korzystać z komputerów z dostępem do Internetu. Czytelnia dopasowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, czego dowodem jest poszerzone wejście do czytelni, tak aby osoby z niepełnosprawnością ruchową mogły swobodnie wjechać do czytelni na wózku. W czytelni są dostępne miejsca – stanowiska komputerowe - przystosowane dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Na komputerze zainstalowany jest program ułatwiający korzystanie z niego osobom z niedowidzącym. Układ stołów czytelniczych daje intymność i pozwala na swobodne przemieszczanie się osobom z niepełnosprawnością ruchową.

Zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej, naukowej oraz systemu biblioteczno-informatycznego jest uregulowane w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia – w procedurach odnoszących się do obszaru 8, tj. procedura oceny i modernizacji bazy dydaktycznej, procedura oceny i uzupełniania zasobów bibliecznych oraz procedura oceny i modernizacji bazy materialnej na potrzeby studentów z niepełnosprawnością. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane. Okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym zasobów bibliecznych dokonywane jest wieloetapowo (zaangażowani są m.in.. nauczyciele akademicki prowadzący w danym semestrze zajęcia, Rada programowa kierunku, opiekun osób z niepełnosprawnościami, zespół ds. Informatyzacji) przy udziale nauczycieli akademickich, jak i studentów. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zarówno wielkość jak i wyposażenie bazy dydaktycznej, zasoby i wyposażenie biblioteki oraz laboratoriów dydaktycznych w pełni pokrywają zapotrzebowanie kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia jest bardzo dobrze przygotowana do prowadzenia zajęć na odległość. Infrastruktura informatyczna jest dostosowana do potrzeb dydaktycznych. Infrastruktura Uczelni uwzględnia różnorodne potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Praktyka przeglądów z udziałem wszystkich interesariuszy i perspektywy rozwoju infrastruktury wskazują na to, że ich uwagi są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Nauk Ekonomicznych Politechniki Koszalińskiej prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach opracowywania i realizacji programu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Kluczową rolę w ramach tej współpracy odgrywa Konwent WNE, powołany w 2014 roku. Jego zadaniem jest wspieranie działalności Wydziału na rzecz jego rozwoju. Konwent składa się z 67 członków, a w jego skład wchodzi przedstawiciele przedsiębiorców i otoczenia biznesu, wśród nich przedstawiciele organów władzy państwowej, samorządu terytorialnego, instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych i twórczych, organizacji gospodarczych i innych oraz Dziekan WNE, prodziekan ds. kształcenia i prodziekan ds. studenckich. Do kompetencji Konwentu należy m. in. wyrażanie opinii o kierunkach działania Wydziału, wspieranie go w działalności na rzecz rozwoju, wyrażanie opinii na temat oczekiwań pracodawców wobec absolwentów, promowanie działań Wydziału w kraju i za granicą, wyrażanie opinii w sprawach dotyczących współpracy z gospodarką.

Kierunek finanse i rachunkowość współpracuje również z innymi podmiotami, które nie są reprezentowane w Konwencie, na przykład w 2021 r. zawarło umowę z COMARCH S.A. w Krakowie, dzięki czemu studenci mogą korzystać na platformie WNE ze szkoleń elearningowych udostępnianych przez COMARCH. Warto wymienić także innych partnerów, jak np. dom maklerski oraz organizacje, z którymi związki są nie tylko instytucjonalne, ale i personalne, ponieważ pracownicy WNE są ich członkami, czyli Polskie Towarzystwo Ekonomiczne oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – oddziały w Koszalinie - oraz Krajowa Izba Doradców Podatkowych.

Firmy i instytucje, z którymi współpracuje kierunek finanse i rachunkowość, zarówno te reprezentowane w Konwencie, jak i te posiadające odrębne umowy, wpisują się swoją działalnością w obszar dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany w 100%. Zakres i zasięg ich działalności jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku finanse i rachunkowość.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Celem współpracy jest przede wszystkim zapewnienie studentom miejsc praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe służą nie tylko realizacji podstawowego celu, jakim jest nabycie umiejętności praktycznych, uzupełniających i pogłębiających wiedzę uzyskaną przez studenta w toku zajęć dydaktycznych na uczelni oraz ukształtowanie postaw wobec potencjalnych pracodawców i współpracowników, ale również pozyskaniu przez studenta materiałów do pracy dyplomowej. Praktyki zawodowe zapewniają firmy reprezentowane w Konwencie WNE, ale też inne podmioty w ramach stałych umów, w tym takie, jak urzędy skarbowe, ZUS, Regionalna Izba Obrachunkowa, czy banki.

Studenci mają okazję korzystać również z płatnych staży – na przykład w ramach projektu „Program zintegrowanych działań na rzecz zwiększenia jakości i efektywności kształcenia na Politechnice Koszalińskiej” studenci kierunku finanse i rachunkowość odbyli płatne staże w kancelariach podatkowych, doradztwa podatkowego i audytu oraz w firmie ubezpieczeniowej.

Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach kierunku finanse i rachunkowość szczególnie dobrze rozwija się w obszarze udziału jego przedstawicieli w prowadzeniu wykładów przez praktyków biznesu. Od 2015 r. prowadzony jest cykl wykładów pod nazwą Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu. Przykładem spotkań w ramach cyklu jest prelekcja, która odbyła się w roku 2021/2022 zatytułowana Prowadzenie działalności gospodarczej w formie biura rachunkowego. Aspekty zawodu doradcy podatkowego.

Wykłady prowadzone przez praktyków biznesu były również realizowane w roku 2021/2022 w ramach projektu Program zintegrowanych działań na rzecz zwiększenia jakości i efektywności kształcenia na Politechnice Koszalińskiej (POWR.03.05.00-00-Z219/17 – III i IV etap). 8 studentów pierwszego stopnia kierunku finanse i rachunkowość uczestniczyło w 80-godzinym szkoleniu Praktyczne aspekty prowadzenia biznesu, a 10 studentów miało możliwość wziąć udział w Kursie Księgowego I stopnia (80 godzin, prowadzony przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Koszalin).

Inna, bardzo ciekawa forma współpracy, to konkursy organizowane przez firmy i instytucje współpracujące, w których udział biorą studenci kierunku finanse i rachunkowość. Przykładem jest konkurs pt. Edukacyjny konkurs inwestycyjny TMS Brokers dla studentów, który polegał na inwestowaniu wirtualnych środków pieniężnych w ramach wersji demonstracyjnej systemu transakcyjnego udostępnionego przez TMS Brokers.

Współpraca Uczelni w ramach kierunku finanse i rachunkowość z PTE owocuje podejmowaniem wspólnych przedsięwzięć, jak organizacja konferencji, czy prelekcje tematyczne i in. Są to często prezentacje wyników badań, ale też międzynarodowe konferencje naukowe (18-19 listopada 2021 Inteligentny rozwój regionu – idea a rzeczywistość z udziałem studentów, w tym kierunku finanse i rachunkowość, prezentujących wyniki badań w problematyce konferencji).

Współpraca kierunku ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce oddział w Koszalinie obejmuje prowadzenie przez członków Stowarzyszenia zajęć dydaktycznych dla studentów w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów i konwersatoriów, prowadzenia przez nich szkoleń dla nauczycieli akademickich Wydziału, wspólnych działań z Klubem Młodych Księgowych, powołanym przez Stowarzyszenie i Koło Naukowe Rachmistrz, działające na Wydziale, realizowanie praktyk studenckich w przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych, organizowanie wspólnych sesji, konferencji i seminariów naukowych, uzgadnianie wspólnych planów edukacyjnych i zastosowanie innowacyjnych technologii edukacyjnych przy organizowaniu nowych kierunków studiów w związku ze zmianami i modernizacją planów i programów studiów, wyrażanie opinii na temat oczekiwań pracodawców wobec absolwentów WNE i współpracy z otoczeniem gospodarczym, promowanie zasad etycznych wykonywania zawodu księgowego, doradcy podatkowego i biegłego rewidenta, realizowanie projektów badawczych przez nauczycieli akademickich i członków Stowarzyszenia, promocję działań dydaktycznych realizowanych na Wydziale.

Analogiczne są założenia współpracy z Krajową Izbą Doradców Podatkowych, zawiązaną w 2019 roku. Na uwagę zasługuje fakt, iż współpraca ta dotyczy między innymi doskonalenia procesu kształcenia oraz przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy.

Nieco odmienny charakter ma współpraca z placówkami oświatowymi, jak szkoły ponadpodstawowe. Współpraca ta obejmuje przyjmowanie na Wydziale wycieczek dydaktycznych związanych z kształceniem zawodowym w celu poszerzenia wiedzy i zainteresowań uczniów, promowanie wśród

uczniów kształcenia wyższego oferowanego przez Wydział, prowadzenie wykładów popularyzujących wiedzę w szkole, ale również w siedzibie Wydziału, propagowanie wśród nauczycieli oferty studiów trzeciego stopnia oraz studiów podyplomowych w zakresie dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Jest okazją do zapoznawania uczniów z ofertą kształcenia i pozyskiwania kandydatów na studia. Efektem współpracy Wydziału ze szkołami ponadpodstawowymi jest realizacja zajęć dydaktycznych dla uczniów szkół przez pracowników wydziału, na przykład w roku 2021/2022 przeprowadzone zostały zajęcia dydaktyczne z podstaw inwestowania na Giełdzie Papierów Wartościowych Kp, sprzedaj czy trzymaj? czy Giełda wokół nas. Inne przykłady prelekcji, to Ile kosztuje pracownik, Aktywa i pasywa, czyli ludzka perspektywa – nie tylko dla ekonomistów, „Polak mądry po szkodzie” – czyli znaczenie i korzyści z posiadania dobrowolnych ubezpieczeń gospodarczych, Co każdy uczeń powinien wiedzieć o finansach osobistych, Analiza finansowa, - Kryptowaluty – środek wymiany czy narzędzie spekulacji?

W ramach kierunku finanse i rachunkowość prowadzona jest szeroko zakrojona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, która obejmuje nie tylko podnoszenie wiedzy i umiejętności studentów, ale również kadry dydaktycznej poprzez udział w wykładach otwartych, szkoleniach, projektach badawczych, wspólnych przedsięwzięciach i członkostwa w odpowiednich gremiach, konsultowanie programu nauczania i efektów uczenia się, a również pozyskiwanie informacji nieodczynnych do określenia oczekiwań pracodawców względem absolwentów na rynku pracy. Współpraca ta przybiera formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i poprawności doboru instytucji współpracujących odbywają się w czasie obrad Konwentu WNE. Doskonalenie oferty dydaktycznej i programu studiów kierunku finanse i rachunkowość pierwszego stopnia jest możliwe również dzięki stałej współpracy z praktykami biznesu przy obsadzaniu przedmiotów specjalnościowych.

W wyniku wspólnych działań nauczycieli akademickich, praktyków oraz przedstawicieli studentów kierunku finanse i rachunkowość w ramach spotkań Rady Programowej dokonuje się modyfikacji, opracowania i dostosowania programów studiów w odpowiedzi na sygnalizowane potrzeby i oczekiwania rynku pracy. Praktycy proszeni są o opiniowanie programów studiów, czego efektem są wprowadzane zmiany, np. w ramach zajęć *analiza finansowa* zmianie uległa forma prowadzonych zajęć, to jest ćwiczenia zamieniono na laboratorium, zaś w miejsce godzin laboratorium wprowadzono nowe zajęcia *analiza techniczna i fundamentalna*. Innym przykładem jest podzielenie 30 godzin wykładów zajęć obieralnych na 15 godzin wykładu i 15 godzin konwersatorium (zajęcia: *międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej, podatki i opłaty lokalne, rachunkowość i sprawozdawczość ubezpieczeniowa* i inne).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów odbywać się może w różnych formach, w tym również z wykorzystaniem narzędzi zdalnych, w warunkach czasowych ograniczeń funkcjonowania uczelni z przyczyn takich, jak pandemia. W wyniku ewaluacji współpracy pod kątem skuteczności jej form i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji w planach działania Konwentu WNE na rok akademicki 2022/2023 postanowiono, że współpraca Konwentu z Wydziałem będzie dotyczyła między innymi ustalania tematyki prac licencjackich i magisterskich i pełnienia funkcji promotora pomocniczego. W dalszym ciągu Konwent będzie działał na rzecz wspierania studentów w pozyskiwaniu miejsc na odbywanie praktyk i staży, organizowania wspólnych przedsięwzięć, np. targów, konferencji, akcji

promocyjnych i wspieranie przedsięwzięć promujących WNE, konsultowania i opiniowania planów kształcenia, programów nauczania oraz zakładanych efektów uczenia się w aspekcie oczekiwanej sylwetki absolwenta studiów i innych form współpracy zmierzających do realizacji wspólnych celów. W planach doskonalenia współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest też cykl spotkań z praktykami, wykonującymi zawody związane z poszczególnymi kierunkami studiów, by studenci mieli okazję poznania specyfiki określonych zawodów i zadań wykonywanych w ich ramach. Podsumowując podkreślić należy, że ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, co za tym idzie osiąganie przez studentów efektów uczenia się, wykorzystywana jest do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ramach kierunku finanse i rachunkowość Uczelnia prowadzi współpracę z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze o profilu zgodnym z dyscypliną ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany. Ponadto ich rodzaj i zakres działania zgodny jest z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca ta jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Są to między innymi praktyki zawodowe i płatne staże, - adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Interesariusze zewnętrzni włączani są również do prowadzenia zajęć ze studentami. Na podkreślenie zasługuje współpraca z takimi organizacjami, jak Polskie Towarzystwo Ekonomiczne czy Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, z którymi kierunek związany jest nie tylko umowami o współpracy, ale też personalnie – pracownicy Uczelni są członkami tych instytucji. Kierunek finanse i rachunkowość współpracuje również z placówkami oświatowymi, prowadząc dla ich uczniów prelekcje budujące zainteresowanie tym obszarem wiedzy i umiejętności.

Na kierunku finanse i rachunkowość prowadzony jest stały monitoring i ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, czym zajmuje się Rada Programowa, Konwent zaś prowadzi okresowe przeglądy realizacji działań podejmowanych w ramach współpracy. Wyniki przeglądów i monitoringu wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość 1 pierwszego stopnia odpowiada Biuro Mobilności Międzynarodowej Politechniki Koszalińskiej, nad którym nadzór merytoryczny sprawuje Prorektor ds. Kształcenia. Na Wydziale Nauk Ekonomicznych powołani są koordynatorzy wydziałowi ds. programów mobilności studentów i kadry.

Na Wydziale realizowane są programy europejskie Erasmus+, CEEPUS. Studenci kierunku finanse i rachunkowość w procesie nauczania mają obowiązkowe lektoraty z języków obcych, które pozwalają na osiągnięcie umiejętności językowych zgodnych z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 (I stopień), co weryfikowane jest w trakcie egzaminu końcowego.

Na kierunku finanse i rachunkowość na pierwszym stopniu w ramach projektu „Rozwój kompetencji zawodowych studentów Politechniki Koszalińskiej” (Nr projektu: POWR.03.05.00-00-O012/17) 9 studentów FiR I st. wzięło udział w kursie Język angielski branżowy 30h (2018/2019). W ramach projektu „Program zintegrowanych działań na rzecz zwiększenia jakości i efektywności kształcenia na Politechnice Koszalińskiej” (Nr projektu: POWR.03.05.00-00- Z219/17) 6 studentów ocenianego kierunku uczestniczyło w kursie Business English 240h (2019/2020). W ramach projektu „Program zintegrowanych działań na rzecz zwiększenia jakości i efektywności kształcenia na Politechnice Koszalińskiej” (Nr projektu: POWR.03.05.00-00-Z219/17), 3 pracowników naukowo-dydaktycznych uczestniczyło w kursie Business English 240h (2018/2019). W ramach projektu „ZINTEGROWANI – Kompleksowy Program Rozwoju Politechniki Koszalińskiej” (Nr projektu: POWR.03.05.00-00-Z055/18) w kursie Business English 120 h 9 pracowników naukowo-dydaktycznych uczestniczyło w kolejnych edycjach, w latach (2019/2020), (2020/2021/), (2021/2022).

Studenci mają możliwość skorzystania z oferty zajęć obcojęzycznych wyłącznie w języku angielskim. W ramach przedmiotów specjalnościowych obligatoryjnych studenci na III roku w 5. semestrze realizują zajęcia w języku angielskim *cost accounting* w wymiarze 15 godz. wykładów na studiach stacjonarnych i 8 godz. wykładów na studiach niestacjonarnych. Wśród zajęć kształcenia ogólnego istnieje możliwość wyboru przez studentów III roku 5. semestru - język obcy biznesowy w wymiarze 30 godz. wykładów na studiach stacjonarnych i 16 godz. na studiach niestacjonarnych. Dodatkowo, dla osób zainteresowanych, w ramach zajęć do wyboru, istnieje możliwość realizacji zajęć prowadzonych w języku angielskim *Futures market* w wymiarze 30 godz. na studiach stacjonarnych i 16 godz. na studiach niestacjonarnych. Studenci mają także możliwość odbycia dodatkowych kursów językowych w czasie trwania studiów, poza regularnym planem zajęć, w szczególności, w kursach *języka angielskiego branżowego* finansowanego ze środków programu POWR.

Oferta dedykowana studentom zagranicznym przyjeżdżającym na studia, na oceniany kierunek, obejmuje 15 zajęć: *Accounting I, Cost accounting, Finance and Accounting, Financial Management, Human Resources Management, International Economics, International Marketing, Introduction to Empirical Research with SPSS or Stata as an alternative, Marketing Research, Microeconomics, Product Management, Project Management, Regional Effects of Events and Festivals, Strategic Marketing, Tax system in the European Union countries*.

Do realizacji mobilności międzynarodowej na Wydziale Nauk Ekonomicznych podpisano 18 umów z Uczelniami zagranicznymi (partnerskimi). Politechnika Koszalińska jest aktywnym członkiem

Porozumienia CEEPUS, chociaż wymiana dotyczy w przeważającej części wymiany kadry akademickiej. W 2022 r. Politechnika Koszalińska dołączyła do grona 21 polskich szkół wyższych działających w ramach sieci uniwersytetów europejskich. Uczelnia stała się częścią sojuszu dziewięciu europejskich szkół wyższych współtworzących Uniwersytet Europejski (UE) EU4DUAL.

Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. W ostatnich trzech latach akademickich w ramach mobilności międzynarodowej przyjechało na Wydział Nauk Ekonomicznych 6 studentów a wyjechał 1 student. W ramach mobilności międzynarodowej nauczycieli akademickich i pracowników niebędących nauczycielami Wydziału Nauk Ekonomicznych w ostatnich trzech latach akademickich z wyjazdów skorzystało 44 pracowników (Erasmus plus, CEEPUS, konferencje międzynarodowe).

W latach 2018-2022 na Wydziale zrealizowano 3 wykłady otwarte online dla studentów Wydziału, w tym studentów kierunku finanse i rachunkowość, z udziałem gości zagranicznych. W zakresie działalności międzynarodowej zespół nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość uzyskał grant NAWA na zainicjowanie współpracy międzynarodowej: Building resilient event sector in times of uncertainty.

W 2021 r. Wydział Nauk Ekonomicznych stał się partnerem międzynarodowej sieci wymiany idei i doświadczeń badawczych ERDN (European Rural Development Network). Nauczyciele akademicy Wydziału Nauk Ekonomicznych w okresie 2018-2022 byli autorami lub współautorami 164 artykułów naukowych w języku angielskim opublikowanych w międzynarodowych czasopismach naukowych.

Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywana jest przez Władze Wydziału. Władze Wydziału wspólnie z Kierownikami Katedr, określają kierunki rozwoju procesu umiędzynarodowienia programu studiów prowadzonych na Wydziale. Rezultatem monitorowania i oceny umiędzynarodowienia są działania mające na celu zwiększenie poziomu umiędzynarodowienia i zwiększenie możliwości mobilności międzynarodowej pracowników i studentów Wydziału Nauk Ekonomicznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów, w tym warunki do mobilności wirtualnej. Prowadzona jest wymiana międzynarodowa zarówno wśród pracowników, jak i w mniejszym stopniu wśród studentów. Prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Wnioski wykorzystywane są do podniesienia poziomu umiędzynarodowienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie kierowane przez Politechnikę Koszalińską do studentów kierunku finanse i rachunkowość można określić jako stałe, przybierające zróżnicowane formy, które uwzględniają indywidualne i specyficzne potrzeby różnych grup studentów. Udzielane wsparcie odnosi się do wszystkich istotnych aspektów powiązanych z procesem uczenia się oraz jest adekwatne do założonych celów kształcenia oraz zapotrzebowania wynikającego z realizacji programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość. Wsparcie i podejmowane przez Politechnikę Koszalińską działania mają charakter systemowy, co umożliwia studentom osiąganie zamierzonych efektów uczenia się oraz wpływa na ich rozwój oraz płynne wchodzenie na rynek pracy.

Pierwszym z istotnych aspektów wsparcia w procesie uczenia się jakie Uczelnia kieruje do studentów są konsultacje realizowane z nauczycielami akademickimi, które są realizowane cyklicznie we wskazanym oraz ogłoszonym wcześniej terminach lub jeżeli występuje takie zapotrzebowanie w terminie indywidualnie ustalonym ze studentem.

Osoby wybitnie uzdolnione, posiadające znaczące osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe mogą ubiegać się o indywidualny program studiów oraz o stypendium Rektora. Dzięki temu mają możliwość rozszerzania zakresu wiedzy w wybranych specjalnościach oraz udziału w znacznie większym stopniu w pracach naukowych, np. w ramach kół naukowych, do uczestnictwa w których zachęcani są przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne. Studenci spełniający określone warunki mogą również odbywać studia według indywidualnej organizacji studiów oraz ubiegać się o wszystkie stypendia regulowane przepisami zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz regulaminem świadczeń dla studentów tj. o zapomogi, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium socjalne. Kryteria przyznawania świadczeń są przejrzyste. W razie problemów, informacji oraz pomocy udzielają pracownicy administracyjni. Na podstawie przeprowadzonego spotkania z przedstawicielami studentów wywnioskować można jednak, iż procedura składania wniosków stypendialnych oraz godziny, w których możliwe jest składanie w/w wniosków nie odpowiadają realnym możliwościom oraz potrzebom studentów. Rekomenduje się wprowadzenie bardziej elastycznych godzin pracy działu administracyjnego, odpowiedzialnego za przyjmowanie wniosków stypendialnych.

Uczelnia w szerokim stopniu wspiera w procesie uczenia się osoby z niepełnosprawnościami. Mogą one korzystać z różnych form wsparcia finansowego m.in.: na Uczelni funkcjonuje system stypendiów Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Politechniki Koszalińskiej. Na Politechnice powołano asystentów udzielających indywidualnej pomocy studentom, którzy tego wymagają. Ponadto osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o indywidualną organizację kursów. Na Wydziale funkcjonuje również wydziałowy koordynator ds. osób niepełnosprawnych.

Harmonogram zajęć jest ułożony w sposób przejrzysty. Negatywnie należy ocenić krótkie 5 minutowe przerwy między prowadzonymi zajęciami. Ponadto blokowe ułożenie zajęć daje możliwość angażowania się studentów w dodatkową aktywność naukową, sportową i artystyczną.

Skargi i wnioski mogą być zgłaszane ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ich adresatami mogą być władze Jednostki, a także pracownicy administracyjni, czy przedstawiciele samorządu studenckiego. Informacje na ten temat są podawane na wstępnych spotkaniach z osobami rozpoczynającymi kształcenie. Studenci mają możliwość spotkania się z dziekanem i prodziekanami. Wszelkie skargi i wnioski są omawiane na posiedzeniach kolegium dziekańskiego. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki w formie oczekiwanej przez studenta. W sytuacjach konfliktowych przeprowadzane jest postępowanie wyjaśniające, w ramach którego każda ze stron może przedstawić swoje stanowisko. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Podjęte decyzje i rozstrzygnięcia mogą być kwestionowane na drodze postępowania odwoławczego. Obsługą administracyjną studentów zajmuje się Biuro Obsługi Studenta. Informacja o godzinach jego funkcjonowania jest dostępna na stronie Uczelni. Studenci mogą kontaktować się z Biurem w formie zdalnej i stacjonarnej. Godziny pracy Biura oraz forma i zakres oferowanych usług są adekwatne do zróżnicowanych potrzeb studentów. Władze Jednostki dbają o rozwój kompetencji pracowników administracyjnych, kierując ich na szkolenia z zakresu ochrony danych osobowych w szkolnictwie wyższym, obsługi systemów informatycznych, komunikacji interpersonalnej. Bezpośrednią pomoc w sprawach studenckich zapewniają również władze Jednostki. Studenci mają możliwość wyrażenia opinii na temat oferowanego wsparcia ze strony kadry administracyjnej poprzez prowadzoną ankietę ogólną, która obejmuje jednocześnie ocenę infrastruktury oraz poziom zadowolenia z oferowanego wsparcia przez Uczelnię.

Studenci są również wspierani w procesie uczenia się przez kadrę administracyjną, której liczba oraz kwalifikacje są przystosowane do potrzeb studentów, w tym również specjalistów do spraw stypendialnych, którzy zapewniają studentom wsparcie i wyjaśnienia z zakresu spełniania obowiązujących kryteriów formalnych i prawnych.

Na Uczelni studenci mają również możliwość działania w Samorządzie Studentów, który jest wspierany zarówno organizacyjnie jak i materialnie, mając możliwość korzystania z infrastruktury uczelni oraz przeznaczonego na ich potrzeby wyposażonego pokoju. Przedstawiciele studentów zasiadają w instytutowych i wydziałowych komisjach, mając możliwość wypowiedzania się, zgłaszania swoich uwag oraz opiniowania wszystkich istotnych kwestii dotyczących studentów. Samorząd studentów ma również wpływ na rozwój i kierunek zmian wydziału i kierunku.

Wsparcie studentów podlega okresowym przeglądom. Głównym źródłem informacji zwrotnej są przedstawiciele samorządu studenckiego, którzy pozostają w bezpośrednim kontakcie z władzami rektorskimi i dziekańskimi oraz uczestniczą w pracach odpowiednich ciał kolegialnych. Monitorowaniu wsparcia służą również indywidualne konsultacje, analizy wpływających skarg i wniosków oraz badania ankietowe. Studenci w ramach ankiety ogólniej wyrażają swoją opinię na temat oferowanego wsparcia raz w roku. Działania te obejmują swoim zakresem ocenę dostosowania form wsparcia do warunków kształcenia zdalnego. Uczelnia pozostaje otwarta na zgłaszane przez studentów uwagi i postulaty oraz sprawnie reaguje na zidentyfikowane w ten sposób problemy. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Politechnika Koszalińska udziela w sposób kompleksowy wsparcia studentom w całym procesie uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość. Studenci otrzymują wsparcie zarówno z zakresu dydaktyki, spraw socjalno-bytowych jak i we wchodzeniu na rynek pracy. Wsparcie kierowane przez Uczelnie dostosowane jest do różnych grup studentów oraz ich specyficznych potrzeb. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, rozwoju naukowego poprzez angażowanie się w działalność koła naukowego, czy też działalności społecznej w ramach Samorządu Studentów. Uczelnia prowadzi przy udziale studentów okresowe przeglądy wsparcia, a uzyskiwane informacje kolejno analizuje i wykorzystuje do doskonalenia wsparcia i jego form.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia otwarty dostęp do aktualnej i rozbudowanej informacji związanej z procesem kształcenia na ocenianym kierunku poczynając od informacji o rekrutacji na studia, realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz przyznawanych kwalifikacjach, a kończąc na informacji o możliwościach zatrudnienia absolwentów lub dalszego kształcenia. Wydział udostępnia informacje w postaci sylabusów, jednak są one niepełne i nieuporządkowane względem cykli kształcenia. W związku z tym rekomenduje się uzupełnienie zawartości strony internetowej w tym zakresie. Dostępne informacje przedstawione są w sposób przejrzysty i zrozumiały dla różnych grup.

Wymienione wyżej witryny internetowe zawierają wszystkie potrzebne i wymagane informacje. W szczególności są to: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, karty poszczególnych zajęć (z wyjątkiem tych dotyczących nieuruchomionych specjalności), opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji (w tym np. terminy dyżurów pracowników), charakterystyka systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasady dyplomowania, a także opis przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, charakterystyki warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, możliwości dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. Najważniejsze informacje dla studentów są także zamieszczane na

tablicach ogłoszeń w budynkach Uczelni. Uczelnia posiada wersję angielskojęzyczną strony internetowej.

Zawartość strony internetowej Wydziału jest na bieżąco monitorowana, analizowane są też statystyki dotyczące liczby odwiedzin zarówno strony, jak i mediów społecznościowych. W efekcie tych działań dokonuje się zmian, korygowania i rozbudowy dostępnych treści. Niemniej jednak część podstron jest niewykorzystywana i nie dokonuje się ich aktualizacji. W związku z tym rekomenduje się przeprowadzenie cyklicznego procesu monitorowania struktury strony wydziałowej pod kątem jej aktualności i rzeczywistego dostarczania potrzebnych treści. Ocena dostępnych publicznie informacji dotyczących kształcenia na ocenianym kierunku zawarta jest również w ankietach studenckich. Studenci mają także możliwość zgłoszenia uwag i nieprawidłowości w zakresie dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach bezpośrednio władzom wydziału. Jednostki administracyjne uczelnio odpowiedzialne za kontakt oraz bieżącą działalność w przedmiocie przydzielonych ich interesariuszy.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Jakość informacji o studiach, w szczególności zamieszczonych na stronie internetowej, podlega ocenie przez studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia został zmodyfikowany w Uczelni na mocy Zarządzenia Rektora Nr 8/2022 z dn. 7.02.2022 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w wydziałach i filii Politechniki Koszalińskiej.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkami studiów, w tym również finanse i rachunkowość jest regulowany przez dokumenty wewnętrzne Uczelni, w tym: Statut Politechniki Koszalińskiej, Regulamin Organizacyjny, Regulamin Studiów, Uchwały Senatu, Zarządzenia Rektora oraz wynika z regulacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych. Organami systemu na poziomie Uczelni są Prorektor ds. Kształcenia oraz Rada Jakości Kształcenia, których szczegółowe kompetencje wynikają z Regulaminu Organizacyjnego PK (Zarządzenie Nr 40/2019 Rektora PK z 13.09.2019 r.).

Bezpośredni nadzór merytoryczny nad jakością kształcenia na Wydziale sprawuje wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w skład której wchodzi: Prodziekan ds. Kształcenia jako przewodniczący, Prodziekan ds. Studenckich, przewodniczący Rad Programowych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, przedstawiciele studentów każdego kierunku, przewodniczący Konwentu Wydziału, koordynatorzy Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz pełnomocnik Dziekana ds. Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości. Członków komisji powołuje Rada Wydziału na okres kadencji (Uchwała nr 20/2020 Rady Wydziału WNE z późn. zm.), studentów wskazuje Wydziałowa Rada Studentów.

Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: wdrażanie procedur służących zapewnianiu i doskonaleniu jakości kształcenia przyjętych w Uczelni w ramach Jednolitego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia; opracowanie strategii kształcenia Wydziału; analizowanie wyników oceny jakości kształcenia na podstawie corocznych sprawozdań przedstawionych przez Rady Programowe kierunków studiów; doskonalenie programów studiów prowadzonych na Wydziale; analiza wyników badań ankietowych; analiza wniosków z monitorowania karier absolwentów; przedstawianie Radzie Wydziału corocznych sprawozdań z efektów działania SZJK na Wydziale; przedstawianie Dziekanowi propozycji działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia.

Proces projektowania programów studiów na kierunku finanse i rachunkowość na studiach pierwszego stopnia nadzoruje Rada Programowa kierunku, której skład powoływany jest przez Dziekana, w drodze zarządzenia (Zarządzenie Dziekana nr 6/2022).

Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia sprawuje Kolegium Dziekańskie oraz kierownicy poszczególnych katedr.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego PK (Zarządzenie Nr 40/2019 Rektora Politechniki Koszalińskiej 13.09.2019 r.) Prorektor ds. Kształcenia odpowiada za planowanie i koordynowanie działalności Uczelni w zakresie zmian w organizacji kształcenia, wprowadzania i likwidacji kierunków studiów, prowadzenia kształcenia podyplomowego i innych form kształcenia. Opinie do wniosku w zakresie programów studiów wyraża Rada Jakości Kształcenia, która jest ciałem doradczo-opiniującym Prorektora ds. Kształcenia.

Przyjęcie na studia odbywa się zgodnie z Uchwałą Nr 28/2021 Senatu Politechniki Koszalińskiej z dn. 28.04.2021 r. ws. ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Politechnice Koszalińskiej w roku akademickim 2022/2023, w oparciu o formalnie przyjęte warunki, wraz ze wskazaniem kryteriów kwalifikacji kandydatów stanowiących procedurę rekrutacyjną.

W Uczelni przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów, która przedstawiana jest w postaci Sprawozdania Rady Programowej. Sprawozdanie to zawiera takie elementy jak: ocenę i monitorowanie efektów uczenia się –protokoły ze spotkań z pracownikami; ocenę stopnia zgodności realizowanych treści zajęć z programem studiów i poprawnością sylabusów (protokół koordynatora PRK i Rady Programowej); ocenę rozkładu ocen zajęć i grup zajęć (sprawozdanie na podstawie analizy protokołów zaliczeniowych zajęć dokonane przez Radę Programową); ocenę hospitacji zajęć kierunku (protokoły z hospitacji zajęć i praktyk); przegląd i weryfikację prac etapowych (protokół z weryfikacji prac etapowych); przegląd i weryfikację prac dyplomowych (protokół z weryfikacji prac dyplomowych); ocenę realizacji praktyk (sprawozdanie z realizacji praktyk) oraz hospitacji kierownika praktyk kierunku; analizę wyników ankietyzacji studenckiej; analizę wyników monitoringu karier zawodowych (z systemu ELA); ocenę poziomu zgodności programu studiów z oczekiwaniami wewnętrznych interesariuszy (opinia Rady Studentów); ocenę zgodności programu studiów z oczekiwaniami zewnętrznych interesariuszy (opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku); zalecenia (wskazane jest stworzenie matrycy z zaleceniami, odpowiedzialnością ich wdrożenia i terminem realizacji). Niemniej mimo licznych procedur, nie są monitorowane punkty ECTS, co skutkuje nieprawidłowościami w tym zakresie.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (władze, kadra, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Dzieje się to zarówno podczas formalnych posiedzeń Rad Programowych, Konwentu, itp., jak i w wyniku analizy badania losów absolwentów czy też nieformalnych posiedzeń, spotkań z kadrami i rozmów ze studentami.

W ramach procedur WSZJK przewidziano ocenę wszystkich elementów funkcjonowania Uczelni.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu (np. wprowadzenie zajęć z zakresu nauk humanistycznych, zmiana metod weryfikacji zajęć w programie studiów od roku 2022/2023 (wprowadzenie projektów jako metody weryfikacji do kilku zajęć), wprowadzenie oprogramowania do zajęć), jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Jakość kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Sformalizowana zewnętrzna ocena dotyczy jednak wyłącznie ocen wydawanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Ostatnia programowa ocena jakości kształcenia na ocenianym kierunku finanse i rachunkowość miała miejsce w maju 2016 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Wyniki tej oceny były wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku, przykładem może być znaczące podniesienie stopnia umiędzynarodowienia kształcenia czy też modyfikacja Księgi Jakości Wydziału pod kątem odpowiedzialności i nadzoru nad procesami.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie sformułowano

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na Politechnice Koszalińskiej zostały formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy ilościowych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, są prowadzone systematycznie. Jakość kształcenia na ocenianym kierunku finansów i rachunkowości podlega cyklicznym ocenom, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu nauczania. Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnione częściowo stanowią następujące zastrzeżenia, zdiagnozowane w wyniku oceny:

1. brak jest systematycznej oceny programu studiów w zakresie punktów ECTS;
2. system nie wykrywa wszystkich nieprawidłowości w zakresie: Konstrukcji programu studiów: koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się; monitorowania i przeglądu programu studiów, w tym efektów uczenia się, realizacji programu studiów: treści programowych, weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, przyjęcia na studia, zaliczania poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania; kompetencji i liczebności kadry prowadzącej kształcenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie procedury w zakresie monitorowania i oceny punktów ECTS.
2. Zaleca się zwiększenie skuteczności Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w szczególności w odniesieniu do nieprawidłowości związanych z: konstrukcją programu studiów: koncepcją, celami kształcenia i efektami uczenia się; monitorowaniem i przeglądem programu studiów, w tym efektów uczenia się, realizacji programu studiów: treściami programowymi, weryfikacją osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, przyjęć na studia, zaliczania poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania; kompetencjami i liczebnością kadry prowadzącej kształcenie.
3. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

